

wroclaw.pl

WBO: jak zgłosić projekt?

Do 13 lutego możemy zgłaszać projekty do tegorocznej edycji Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. Jak to zrobić?

str. 5

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 2 (115), 18-25.01.2023

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

str. 10-11

Babciau, Dziadku, sto lat i więcej!

Wrocław szuka rodzin zastępczych

W domach dziecka przebywa 400 dzieci, w tym około stu poniżej 10. roku życia. Możesz spełnić ich marzenia o kochającej rodzinie.

str. 4

Odkryj tajemnice mostów Pomorskich

Do rozdania mamy bezpłatne wejściówki na spacer z przewodnikiem po wyremontowanych mostach Pomorskich. Zobacz, jak je zdobyć.

str. 7

Центр польсько-української співпраці

Університет отримав від Міністерства фінансів 30 мільйонів злотих на будівництво Центру польсько-української співпраці.

str. 18

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

Szanowni Państwo,

nie wiem, jak Państwa skojarzenia, ale mnie początek roku zawsze jednak łączył się z bardziej zimową scenerią. Styczeń tymczasem wydaje się już być wczesną wiosną. Trochę to dziwne, choć jest coś, co dzięki tak łagodnej aurze szczególnie w tym roku może nastrajać optymistycznie.

Dzięki aktualnie dodatnim temperaturom możemy oszczędzić na ogrzewaniu i energii, a naszym wschodnim sąsiadom łatwiej o przetrwanie – mimo ciągłych rosyjskich ataków na infrastrukturę krytyczną. Jednak zima jeszcze do nas wróci, choć, z roku na rok, zdaje się przychodzić nieco później...

Bardziej niż na zimę czekam jednak na zakończenie „serialu” pod

tytułem: „Uchwalamy Krajowy Plan Odbudowy”. Pisałem o nim tydzień temu. Mowa o poważnych środkach z Unii Europejskiej, pozwalających nam – w całej Polsce – nieco optymistycznie patrzeć na „mapę drogową” wychodzenia z kryzysu.

Nie tylko w mojej ocenie najlepszą ku temu ścieżką są inwestycje. To one dają pracę i podnoszą naszą konkurencyjność nie tylko w Polsce, ale w ogóle, w całej Europie.

Zależy mi na solidarnym i transparentnym rozdzielaniu środków. Chciałbym, aby każdy samorząd mógł partycypować w ich wydawaniu i aby przysłużyły się zarówno Wrocławowi, jak i regionowi w ogóle. Każdy samorząd najlepiej, będąc najbliżej ludzi, widzi lokalne potrzeby.

Ten rok będzie dla nas niezwykle ważny. Każdy kolejny miesiąc pokaże nam skalę kryzysu, w jakim się znajdujemy. Wierzę, że wspólnota pozwoli nam nie tylko się z nim uporać, ale także pójść do przodu. Tę wspólnotę ludzi wzajemnie na siebie otwartych buduje od lat między innymi Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy.

Więcej o niej napiszę za tydzień, a dziś zachęcam do śledzenia aukcji, które wesprą potrzebujących. Nie tylko zresztą we Wrocławiu. Jesteśmy przecież częścią większej, odpowiedzialnej za siebie społeczności.

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA

							
CZW. 19.1	PT. 20.1	SOB. 21.1	ND. 22.1	PN. 23.1	WT. 24.1	ŚR. 25.1	CZW. 26.1
2°C	1°C	1°C	1°C	2°C	1°C	2°C	2°C

WROCŁAW W OBIEKTYWIE STEFANA ARCZYŃSKIEGO

Stefan Arczyński (1916–2022) był znakomitym fotografem i kronikarzem życia powojennego Wrocławia. Uwieczniał na zdjęciach zniszczenia miasta, ale i jego rozkwitające ponownie życie. Muzeum Miejskie Wrocławia wydało właśnie teczkę, w której znalazło się 12 wydruków zdjęć Wrocławia jego autorstwa. To miasto z lat 1954–1959 na pięknych czarno-białych fotografiach, które są gotowe do oprawienia i powieszenia na ścianie. Cena wyjątkowo atrakcyjna (25 zł), a okazja niepowtarzalna.

Na zdjęciach zobaczymy kry na Odrze pod mostem Grunwaldzkim, widok z wieży kościoła św. Krzyża na Ostrowie Tumskim czy z wieży ratusza na zniszczone kamienice, spacer pierwszego kominiarza po dachu odbudowanej kamieniczki w Rynku i nastrojowy widok z Wieży Matematycznej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Ciepłe Mieszkanie, ale nie dla wszystkich

Ciepłe Mieszkanie to nowy program dopłat ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wrocław wspólnie z Dolnośląskim Alarmem Smogowym apeluje jednak, że są grupy, które z niego nie skorzystają.

Redakcja

Program umożliwia właścicielom mieszkań w budynkach wielorodzinnych otrzymanie dotacji do wymiany tzw. kopciuchów. Jego wartość to 1 mld 400 mln zł.

– Cieszymy się, że program Ciepłe Mieszkanie umożliwia finansowe wsparcie w wymianie pieca, ale wyklucza on najemców lokali komunalnych i osoby najmniej zarabiające. Dlatego wspólnie z Dolnośląskim Alarmem Smogowym postulujemy o zmiany – mówi Katarzyna Szymczak-Pomianowska, dyrektor Departamentu Zrównoważonego Rozwoju UMW.

Jakie są postulaty?

- rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do skorzystania z dotacji o najemców lokali komunalnych
- wprowadzenie zmiany w rocznym kryterium dochodowym ze 120 tys. zł do 135 tys. zł
- w przypadku osób najmniej

Od lewej: Krzysztof Smolnicki (Dolnośląski Alarm Smogowy), Katarzyna Szymczak-Pomianowska, Małgorzata Demianowicz (Urząd Miejski Wrocławia), Paweł Karpiński (radny miejski)

zarabiających apel o 100 proc. finansowania

- włączenie do programu właścicieli mieszkań w budynkach, dla których istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci ciepłowniczej.

Dystrybutorem środków w programie Ciepłe Mieszkanie są gminy. W przypadku Wrocławia umowa z NFŚiGW została podpisana w grudniu, w drugiej połowie stycznia mają rozpocząć się szkolenia urzędników.

Jest czas na zmiany

– Wnioski do programu mieszkańcy Wrocławia będą mogli składać wiosną tego roku. Jest więc czas, by program zmodyfikować, włączyć do niego najemców lokali komunalnych i zmienić kryteria dochodowe – mówi Małgorzata Demianowicz, dyrektor Wydziału Środowiska i Rolnictwa.

W 2019 r. Wrocław rozpoczął akcję Zmień Piec, dzięki której zlikwidowano już blisko 7 tys.

kopciuchów za ponad 200 mln zł. Tylko w ubiegłym roku trujących pieców pozbyło się ponad 100 komunalnych kamienic.

– Najwięcej kopciuchów do wymiany jest w lokalach komunalnych i dotyczy to nie tylko Wrocławia. Mamy nowy program, który uniemożliwia wymianę pieców tam, gdzie mieszkają ludzie mało zamożni. Upominamy się o te osoby – podkreśla Krzysztof Smolnicki, lider Dolnośląskiego Alarmu Smogowego.

Złóż wniosek o tańszy węgiel

Do 31 stycznia 2023 r. można składać wnioski o tańszy zakup węgla – 2 tys. zł za tonę. Jedno gospodarstwo domowe może nabyć łącznie 3 tony w obecnym sezonie grzewczym. Jeśli ktoś nie skorzystał z zakupu węgla po preferencyjnych cenach w 2022, wtedy możliwy jest zakup do 3 ton dla jednego gospodarstwa domowego w 2023 r. Wnioski można składać we wrocławskich Centrach Obsługi Mieszkańca (ul. Bogusławskiego 8, 10, sala S4, okienko 4 i 5 oraz ul. Zapolskiej 4, okienko A i B).

Kiedy dyżurują radni miejscy?

Radni miejscy Wrocławia są do dyspozycji mieszkańców dwa razy w tygodniu: w środy i czwartki. W środę 18.01 w godz. 15–16.30 w Sukiennicach 9, pok. 204, 205 lub 211 dyżurować będą radni: Tadeusz Grabarek i Robert Grzechnik. Zaś 25.01: Piotr Maryński i Jolanta Niezgodzka. Natomiast w czwartek 26.01 w godz. 15–16.30 wiceprzewodniczący Rady Miejskiej Łukasz Olbert. Harmonogram dyżurów można sprawdzić na stronie wroc.city/DyzuryRadnych2023.

Odwiedź Hydropolis i wygraj nagrody

Już 21 stycznia Hydropolis we Wrocławiu (ul. Na Grobli 17) przywita swojego dwumilionowego gościa! Może to będziesz Ty, drogi Czytelniku? Dlatego odwiedź to unikatowe w skali Polski i Europy Centrum Edukacji Ekologicznej w tę sobotę i przekonaj się, czy akurat Ty, jako gość numer 2 miliony przekroczysz jego próg. Dwumilionowy gość otrzyma od Hydropolis prezenty i roczny karnet. A redakcja www.wroclaw.pl, codziennie – aż do piątku (20.01.) będzie rozdawała jedno rodzinne zaproszenie. Aby je wygrać, trzeba wysłać wypełniony formularz konkursowy i odpowiedzieć na pytanie. Jakiego? Codziennie będzie inne, śledź zatem stronę www.wroclaw.pl.

Zgarnij dotację na usunięcie azbestu

Azbest ma zniknąć w Polsce do 2032 roku. Badania wskazują, że ma on szkodliwe działanie na zdrowie człowieka i związek z zachorowaniami na choroby płuc. Mieszkańcy Wrocławia mogą otrzymać 100 proc. dofinansowania na jego usunięcie.

Redakcja

Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów azbestowych jest obowiązkiem właściciela lub zarządcy nieruchomości. Nie trzeba jednak płacić z własnej kieszeni – wystarczy do 31 stycznia złożyć wniosek.

Od 2012 roku miasto prowadzi program usuwania azbestu i wyrobów zawierających ten rakotwórczy minerał. – W ramach programu, miasto udziela do 100 proc. dofinansowania na demontaż wyrobów, ich transport oraz unieszkodliwienie na składowisku. Prace te wykonują wybrani przez miasto wykonawcy – in-

formuje Małgorzata Demianowicz, dyrektor Wydziału Środowiska i Rolnictwa. – Tylko w ubiegłym roku udało się usunąć z miejskiej przestrzeni ponad 67 ton wyrobów azbestowych z 37 obiektów. Był to zarówno azbest znajdujący się na obiektach, głównie na dachach, jak i odpady zgromadzone na posesjach – dodaje.

Deklaracje i wymagane załączniki należy przesłać na adres: Wydział Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego Wrocławia, ul. Hubska 8–16, 50–502 Wrocław.

➤ Dokumenty można pobrać ze strony: wroc.city/ProgramUswanianiaAzbestu

Wyrobów zawierających azbest do usunięcia jest jeszcze ok. 2 tys. ton

Jesteś, więc jestem – stworzysz dom pełen miłości?

We wrocławskich domach dziecka przebywa 400 dzieci, w tym około 100 poniżej 10. roku życia. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej chce znaleźć im dom, bo najlepsze, co może spotkać dziecko, to kochająca rodzina. Do kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze „Jesteś, więc jestem” dołączył też Wrocławski Park Wodny.

Paulina Czarnota

Aquapark przy ul. Borowskiej zaprosił setkę dzieci i ich opiekunów na całodniową zabawę w strefie basenów i zjeżdżalni. – Tym drobnym gestem chcieliśmy sprawić radość dzieciom i ich rodzinom zastępczym. Ale istotniejsze jest tutaj coś innego: we wrocławskich domach dziecka przebywa 400 dzieci, w tym około 100 poniżej 10. roku życia. One wszystkie powinny być w rodzinach zastępczych. Dlatego będziemy różnymi akcjami przypominać o tej potrzebie – mówi Paweł Rańda, wiceprezes Wrocławskiego Parku Wodnego.

Zostań opiekunem zastępczym

Aquapark co roku odwiedza niemal 2 mln osób. Stąd pomysł zaangażowania się w program prowadzony przez MOPS. Władze MOPS-u i aquaparku liczą, że w tej rzeszy gości znajdą się i tacy, którzy zdecydują się na bycie opiekunem zastępczym. Zawodowym, czasowym lub – na co liczą najbardziej – na stałe.

– Najlepsze, co może dziecko spotkać, to kochająca rodzina, dlatego w maju 2021 r. rozpoczęliśmy kampanię „Jesteś, więc jestem”, która ma przybliżyć tematykę ro-

We Wrocławiu pod opieką 602 rodzin zastępczych jest 780 dzieci. W domach dziecka przebywa wciąż 400

dzicielstwa zastępczego i pozyskać nowych kandydatów na rodziców zastępczych dla dzieci, które znalazły się w różnych trudnych sytuacjach życiowych – wyjaśnia Joanna Kot, wicedyrektorka wrocławskiego MOPS-u.

Aby stać się rodziną zastępczą, nie trzeba spełniać jakichś rygorystycznych warunków. Rodziny zastępcze niezawodowe, zawo-

dowe i prowadzące rodzinny dom dziecka muszą ukończyć szkolenie dla kandydatów na opiekunów zastępczych. To 52 godziny dydaktyczne oraz 10 godzin praktyk. – Jest kilka form rodzicielstwa zastępczego – rodzina zastępcza spokrewniona, tych we Wrocławiu jest najwięcej, bo 427. To najbliżsi krewni dziecka, dziadkowie, rodzeństwo. Ale mamy także 155 niezawodowych rodzin zastępczych, to dalsza rodzina, ale też osoby niespokrewnione z dzieckiem – wylicza Monika Jopek z MOPS-u, opiekująca się rodzinami zastępczymi we Wrocławiu.

Powoli rozwija się także projekt zawodowych rodzin zastępczych. Jest ich we Wrocławiu 17. To w praktyce pogotowia rodzinne dla małych dzieci lub specjalistyczne rodziny zawodowe dla

dzieci z niepełnosprawnościami, z różnymi deficytami. To, czego na pewno mocno we Wrocławiu brakuje, to rodzinnych domów dziecka. Tych mamy w mieście tylko trzy. Reguła jest taka, że w rodzinnym domu dziecka opiekę może znaleźć nie więcej niż 8 dzieci.

Spełnij marzenia

Rodziny zastępcze zawodowe i prowadzące rodzinne domy dziecka otrzymują za swoją pracę wynagrodzenie (od 3,5 do 5,2 tys. zł brutto). Każda rodzina zastępcza otrzymuje świadczenia na dziecko z MOPS-u: rodzina zastępcza spokrewniona 785 zł, pozostali 1189 zł oraz dodatek wychowawczy z ZUS w wysokości 500 zł.

– Tak naprawdę jednak mówimy tu o sprawach bezcennych. Bo nie da się wycenić marzeń. A marzeniem każdego dziecka jest mieć rodzinę, dom, miłość i ciepło. Dlatego, jeżeli są osoby, które chcą to marzenie spełnić, to zapraszamy do kontaktu – mówi Monika Jopek. Szczegóły można poznać kontaktując się z Zespołem Realizacji Zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, ul. Młodych Techników 58, tel. 71 78 22 412, e-mail: rodzicielstwo.zastepcze@mops.wroclaw.pl.

Szkoły podstawowe: planują zmienić 12 obwodów

Zmiany granic szkolnych obwodów dotyczyć będą około setki dzieci

Uruchomienie nowej szkoły przy ul. Asfaltowej i dynamiczny rozwój wrocławskich osiedli, a co za tym idzie – coraz większe zapotrzebowanie na miejsca w placówkach oświatowych. To tylko niektóre powody zmiany granic obwodów szkół podstawowych, proponowanych przez miasto.

Redakcja

Wprowadzenie korekty granic obwodów szkolnych ma zapewnić jak najlepszą organizację i komfort pracy oraz nauki. Potrzeba zmian wynika przede wszystkim z powstania dodatkowego obwodu dla nowej placówki przy ul. Asfaltowej (docelowo dla 1000 uczniów), ale także z:

- wdrożonej w 2017 r. reformy systemu oświaty w sprawie wydłużenia etapu edukacyjnego do 8 lat
- wcześniejszej reformy dot. objęcia obowiązkiem szkolnym 6- i 7-latków
- dynamicznej rozbudowy bu-

downictwa mieszkaniowego na obrzeżach miasta, głównie Jagodna, Wojszyc, Tarnogaju, Wojnowa czy Psiego Pola

- napływu do szkół dzieci pochodzenia ukraińskiego.

Urząd Miejski Wrocławia planuje zmianę 12 obwodów dla: SP 6 przy ul. Gorlickiej, SP 9 przy ul. Nyńskiej, SP 17 przy ul. Wieczystej, SP 23 przy ul. Przystankowej, SP 30 przy ul. Zaporoskiej, SP 32 przy ul. Kłodzkiej, SP 45 przy ul. Kusocińskiego, SP 53 przy ul. Strachocińskiej, SP 68 przy ul. Szczęśliwej, SP 77 przy ul. św. Jerzego, SP 91 przy ul. Sempolowskiej, SP 98 przy ul. Sycowskiej. Plus nowy obwód dla placówki przy ul. Asfaltowej.

Shacuje się, że zmiany granic 12 szkolnych obwodów dotyczyć będą w sumie około setki dzieci. Przy czym, uczniowie do swoich szkół będą mieli do pokonania podobną odległość. Zgodną z obowiązującym prawem, liczba km nie przekroczy 3 km w przypadku uczniów klas I-IV oraz 4 km w stosunku do uczniów klas V-VIII.

Podziały obwodów tworzone są na podstawie meldunków. Dzięki temu można precyzyjnie określić zapotrzebowanie na miejsca w szkołach na danym terenie miasta. Ostateczną decyzję o zmianie granic obwodów podejmą radni na najbliższej sesji Rady Miejskiej (19 stycznia).

Jak zgłosić swój projekt do WBO? Podpowiadamy

Od 16 stycznia do 13 lutego możemy zgłaszać projekty do tegorocznej edycji Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego (WBO). W jaki sposób? Najłatwiej przez stronę internetową www.wroclaw.pl/wbo. Pokazujemy, jak to zrobić, krok po kroku. Uwaga! W tym roku budżet będzie większy – łącznie 31 milionów złotych.

Maciej Wołodko

Liderem, czyli osobą zgłaszającą i prowadzącą projekt do WBO, może zostać każdy mieszkaniec Wrocławia, niezależnie od wieku i obywatelstwa. Jedna osoba może zgłosić dowolną liczbę projektów. Aby to zrobić, nie trzeba być zameldowanym. To lider określa wartość projektu oraz czy jest to projekt osiedlowy czy ponadosiedlowy.

Formularz zgłoszeniowy znajdziesz na stronie www.wroclaw.pl/wbo. Najlepiej jest wypełniać go na komputerze stacjonarnym, łatwiej wtedy opisać projekt, wybrać lokalizację na mapie czy dodać załączniki.

1. Uzupełnij swoje dane

Wpisz imię i nazwisko, a także dane kontaktowe. Adres, telefon i adres mejlowy, na który otrzymasz potwierdzenie złożenia wniosku. Jeżeli jesteś niepełnoletni, poza danymi lidera wpisz także dane kontaktowe przedstawiciela ustawowego.

Jeżeli chcesz, żeby projekt był podpisany twoim imieniem i nazwiskiem, na stronie internetowej zaznacz opcję „Zgoda na udostępnienie imienia i nazwiska”. Żadne inne dane osobowe nie będą opublikowane na liście projektów. Zaznacz również, jak chcesz, żeby kontaktował się z tobą Wydział Partycypacji Społecznej Urzędu Miejskiego Wrocławia, za pomocą poczty e-mail czy papierowym pismem.

2. Opisz swój projekt

Zacznij od nazwy. Nie powinna być zbyt długa i skomplikowana. Nie może również wprowadzać głosujących w błąd, co do zakresu projektu. Następnie określ, czy projekt ma oddziaływanie osiedlowe, czy ponadosiedlowe. Wpisz krótkie uzasadnienie tego wyboru.

Następnie zaznacz, czy jest to projekt inwestycyjny, czy nieinwestycyjny. Wpisz w formularzu, kto jest grupą beneficjentów projektu (np. rodzice z dziećmi czy mieszkańcy określonych

osiedli) i określ ich szacunkową liczbę. Potem możesz skupić się na detalach. Wymień najważniejsze elementy składowe projektu

(ułatwi to zweryfikowanie kosztów projektu i możliwości jego realizacji). Opisz swój projekt, aby inni mieszkańcy wiedzieli, co

chcesz zrobić. W osobnym polu formularza napisz uzasadnienie dla jego realizacji. Opis projektu i jego uzasadnienie są wyświetla-

ne na stronie projektu, więc warto, żeby były jasne i zrozumiałe dla mieszkańców, którzy będą chcieli na niego głosować.

JUŻ CZAS!

ZGŁOŚ PROJEKT DO 13.02

www.wroclaw.pl/wbo

Następnie oszacuj koszt projektu. Jeżeli nie potrafisz oszacować tej kwoty, możesz posłużyć się szacunkami dla podobnych projektów z poprzedniej edycji WBO lub podobnych inwestycji realizowanych w ostatnim czasie. Jeżeli masz jakieś uwagi, możesz je wpisać w pole „Uwagi do projektu”. Nie będą wyświetlane na stronie projektu.

3. Dodaj załączniki i zaznacz na mapie lokalizację projektu

Dołącz listę poparcia swojego projektu, zeskanowaną z formularza, który znajdziesz do pobrania na stronie www.wroclaw.pl/wbo. Wystarczy 2 podpisy, jeden z nich może być twój. Lista poparcia projektu nie będzie publikowana. Następnie zaznacz na mapie lokalizację projektu. Dodatkowo można ją jeszcze opisać słownie w polu „Opisowa lokalizacja”.

4. Złóż projekt

To już prawie wszystko. Możesz jeszcze dodać załączniki graficzne. Ważne jest, żeby nie było w nich żadnych danych osobowych oraz żeby lider projektu był ich autorem, albo przynajmniej miał prawo do ich publikacji w internecie. Pliki w formatach PDF, JPG, PNG, DOC i DOCX mogą mieć rozmiar do 10 mb. Na końcu zaznacz zabezpieczenie captcha i kliknij „złóż projekt”. Gotowe!

Dowiedz się więcej na spotkaniu Szkoły Liderów

25 stycznia o godz. 17.30 w ODLÓT. Strefie Partycypacji przy ul. Piłsudskiego 34 odbędzie się spotkanie Szkoły Liderów WBO. Organizatorzy przedstawiają najważniejsze tegoroczne zasady, opowiedzą o tym, co się zmieniło i z jakimi wyzwaniem mogą spotkać się liderzy projektów. Jeśli chcesz zgłosić swój projekt, przyjdź na spotkanie – na miejscu uzyskasz odpowiedzi na pytania, a nawet pomoc w napisaniu projektu.

Nowa jezdnia na ul. Kosmonautów

Od 14 stycznia kierowcy jeżdżą nową jezdnią ul. Kosmonautów – na odcinku od ul. Fieldorfa do kąpieliska Glinianki (ok. 2 km). Obok jest już nowy, oświetlony chodnik. Do wybudowania została jeszcze trasa dla rowerzystów.

Na nową jezdnię kierowcy przenieśli się ze starej drogi (północnej), którą jeździeli dotychczas. Tego samego dnia, czyli w sobotę 14 stycznia, stara została zamknięta, bo teraz ona jest przebudowywana. Oprócz jezdni do zrobienia jest jeszcze chodnik i trasa rowerowa – będzie tak samo jak po przeciwnej stronie. Docelowo na ul. Kosmonautów – na odcinku od Fieldorfa do Glinianek – będą dwa pasy ruchu w każdą stronę. Powstanie także zielone torowisko.

Kompleksowa przebudowa ul. Kosmonautów, która powinna zakończyć się w trzecim kwartale tego roku, jest realizowana w ramach dookończenia obwodnicy Leśnicy. Koszt inwestycji to 181,5 mln zł, z czego 134 mln zł pochodzi ze środków unijnych.

Droższe bilety na pociągi IC

Podróże koleją są znacznie droższe niż dotychczas. Od 11 stycznia obowiązuje nowy cennik biletów na PKP Intercity. W zależności od rodzaju pociągu podwyżki wynoszą od 11,8 do 17,8 procent. Jak twierdzi PKP Intercity, podwyżki są spowodowane m.in. wzrostem cen energii elektrycznej, wysoką inflacją, a także rosnącym stopem procentowym.

Ceny biletów jednorazowych wzrosły średnio o: 17,8 proc. dla pociągów kategorii Express InterCity Premium (pendolino), 17,4 proc. dla pociągów Express InterCity i 11,8 proc. dla pociągów kategorii TLK oraz InterCity. W 2022 roku z usług PKP Intercity skorzystało blisko 59 mln osób.

Mamy 1400 km tras rowerowych w 15 lat

Jak dobre dla rowerzystów jest miasto? Podobno mówi o tym odsetek rowerzystek, których we Wrocławiu jest prawie tyle samo co rowerzystów. Jedną z nich za dwa miesiące zastąpi Daniela Chojnackiego i stanie się nowym oficerem rowerowym.

■ Błażej Organisty

Katarzyna Kusowska, nowa oficer rowerowa Wrocławia, zapowiada, że postara się jeszcze rozbudować sieć tras, ścieżek i dróg rowerowych, które przez 15 ostatnich lat wydłużyły się aż o ponad 1100 km.

145 km na początek

Po Wrocławiu rowery jeżdżą od dawna, ale rowerowy Wrocław z prawdziwego zdarzenia budowany jest od 2007. Wtedy system dróg rowerowych mierzył 145 km. Przez 15 lat znacznie się wydłużył do 393 km, ale obecnie to nie wszystko, bo do dróg dodać należy: ponad 370 km tras na wałach i w parkach, 640 km w strefach ruchu uspokojonego. W sumie Wrocław to dzisiaj 1400 km tras przyjaznych rowerzystom.

Ponad tysiąc nowych km

Dobudowane od 2007 drogi, ścieżki i trasy dla rowerzystów warte wyróżnienia to: ■ pl. Jana Pawła II, ■ Legnicka, ■ Ślężna, ■ Powstańców Śl. i tamtejsze rondo, ■ Grabiszyńska, ■ Dworcowa, ■ Karkonoska, ■ pl. Wróblewskiego, ■ Ruska, ■ Jedności Narodowej, ■ budowana trasa na Nowy Dwór, ■ budowana Promenada Krzycka, ■ przejazdy pod mostami, takimi jak: Jagielloń-

skie, Warszawskie, Szczytnicki i Pokoju.

Do tego doszedł system parkowania. Pojawiły się wiaty i liczne stojaki. Teraz we Wrocławiu jest prawie 20 tys. miejsc parkingowych dla rowerów. W podsumowaniu Urząd Miejski Wrocławia wymienia także niwelację wysokich krawężników, program Wrocławski Rower Miejski, działania informacyjne, edukacyjne i promocyjne, festiwal filmowy Bike Days, parady rowerowe.

Zmiana oficera rowerowego

Rowerowy Wrocław to projekt, przy którym pracują mieszkańcy

rocznicy z biura zrównoważonej mobilności oraz departamentu infrastruktury i transportu. W urzędzie jest stanowisko oficera rowerowego, które przez 16 lat piastował Daniel Chojnacki. Od 1 marca zastąpi go Katarzyna Kusowska z zespołu mobilnej aktywności w Urzędzie Miejskim Wrocławia. Jako oficer(ka) rowerowa pracę zacznie od marca.

Plany rowerowe do 2030

Nowa oficer stawia przed zespołem trzy główne cele do zrealizowania do 2030 roku: ■ przez centrum mają przebiegać krzyżujące się trasy: z północy na południe i ze wschodu na zachód; ■ wy-

znaczać nowe ścieżki, niezależnie od istniejących, zwłaszcza przez tereny zielone; ■ remonty istniejących dróg i łączenie ich poszczególnych odcinków; ■ rozbudowany system parkingowy – duży parking pod Dworcem Głównym; ■ usprawnienia wypożyczalni miejskiej, jak ją usprawnić; ■ nauka dzieci i młodzieży jazdy w miejskich warunkach.

Obecnie przejazdy rowerami stanowią kilka procent wszystkich podróży po mieście. Cel to 15 procent. A do 2030 roku trzy czwarte wrocławian powinno mieć zaledwie trzy minuty do głównej trasy rowerowej.

Most św. Klary znów łączy dwie wyspy

Prace remontowe trwały pół roku. Zachowano unikalny charakter przeprawy, odtwarzając drewniany pomost i balustrady.

■ Mariola Szczyrba

Podczas remontu mostu św. Klary użyto: 2,3 t żelbetu i 14 t stali, 23 m sześć. betonu, 7 m sześć. dębowych desek.

– Niepozorna konstrukcja zapewnia stałą komunikację pomiędzy wyspami Słodową i Bielarską. Ale nie tylko spacerowiczom. To droga dojazdowa na wyspę dla służb ratowniczych i komunalnych utrzymujących zieleni, urządzenia na placach zabaw oraz czystość i porządek – tłumaczy Ewa Mazur z Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta.

Podczas remontu mostu oczyszczono jego podpory z wapiennych zacieków, wymieniono zmurowane cegły. Elementy podpór pokryto warstwą hydrofobową, aby zwiększyć ich odporność na wchłanianie wody. Konstrukcja mostu została zachowana w pierwotnym kształcie. Pomost o powierzchni 112 mkw. i balustrady o długości 42 m odbudowano z drewna dębowego. Remont kosztował 1,35 mln zł. Nośność obiektu z 1,5 t zwiększyła się do 30 t. Generalnym wykonawcą robót była firma Plus Inwest P. Żygadło.

Most św. Klary to jedna z najstarszych przepraw Wrocławia

Konkurs! Zwiedź mosty Pomorskie z historykiem

Dlaczego sowieckim żołnierzom źle kojarzyły się wilki z Pomorskiego? Ile tak naprawdę jest tych mostów? O historii przeprawy i ciekawostkach z nią związanych opowie wrocławianom Juliusz Woźny podczas spaceru, zaplanowanego na 28.01 – ostatnia sobota stycznia. Rozdajemy wejściówki. Powodzenia!

Blazej Organisty

Otwarcie remontowanych mostów Pomorskich już w pierwszej połowie lutego, ale przejść się po nich będzie można wcześniej. I to z przewodnikiem, który opowie o ich historii i sypnie ciekawostkami jak z rękawa. Oprowadzać mieszkańców będzie Juliusz Woźny z Ośrodka Pamięć i Przyszłość. Spacer z przewodnikiem jest zaplanowany na 28.01 (sobota) dla dwóch grup, każda będzie liczyć po 40 osób, pierwsza zacznie zwiedzanie o godz. 9, druga – o godz. 12, czas oprowadzania to 2 godziny.

Jak dostać wejściówkę?

Jak się zapisać i co zrobić, żeby pójść na spacer mostami Pomorskimi przed otwarciem? Wystarczy wypełnić formularz na stronie wroc.city/MostyPomorskieZwiedzanie. Macie na to czas do 22.01 (niedziela) do godz. 23.59. Rozdajemy zaproszenia podwójne, co oznacza, że mamy ich 40 (pójdą dwie grupy po 40 osób). Wygrywa 20 pierwszych i 20 ostatnich zgłoszeń. Zwycięzców poinformujemy e-mailowo i telefonicznie.

Wtorek, 10.01 – testy obciążeniowe: prześła wytrzymały bez problemu ciężar 80 ton czterech ciężarówek

Najstarszy most środkowy

Mosty Pomorskie to zabytki. Ich najstarszy fragment – środkowy – pochodzi z 1885 roku. Najbardziej reprezentacyjny jest południowy – wybudowany na początku XIX wieku według projektu Karla Klimma. Ma ceglane łuki i sklepienie nawiązujące do gotyku, kamienne balustrady, ozdoby w formie maszkaronów i ster-

czyn, które służą latarniom jako postumenty, a u wejścia stoją pawilony (dawniej strażnice), które po renowacji odzyskały kolor piaskowca i mają rzygacze w kształcie głów fantastycznych stworów. To właśnie most południowy najbardziej wymagał remontu kapitalnego, którego nie przeszedł od ponad stu lat. Wzmocnić i wyremontować trzeba było jednak wszystkie. Zaczęło się na północnym

wiosną 2020 roku i kończy się w terminie – w I kwartale 2023.

Mosty są prawie gotowe. Spółka Wrocławskie Inwestycje, koordynująca remont, planuje je otworzyć na początku lutego.

Nie ugięły się nawet o 1 cm

10.01 mosty Pomorskie zaliczyły test obciążeniowy – na przeprawę wjechały cztery ciężarówki, każda ważyła 20 ton. Jeździły i zatrzymywały się w wyznaczonych miejscach, a pracownicy specjalistycznej firmy z Katowic wykonywali pomiary, by dowiedzieć się, w jakim stopniu uginają się łuki żelbetowe i jak zapadają się podpory. Mosty z łatwością udźwignęły tramwaje, autobusy, samochody osobowe, rowerzystów i przechodniów. Remont kosztował ponad 70 mln zł. Wykonawcą jest spółka Pro-Tra Building z Wrocławia.

➤ Zobacz film na www.wroclaw.pl

5 chętnych chce wybudować szpital onkologiczny

Pięciu wykonawców złożyło ofertę na projekt i realizację Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii. Nowy szpital ma powstać przy ulicy Kosmonautów we Wrocławiu w terminie 51 miesięcy od zawarcia umowy. O tym, kto wybuduje placówkę, dowiemy się za kilka tygodni.

Mirka Kuczkowska

Zakończono procedurę przetargową na budowę Dolnośląskiego Centrum Onkologii przy ul. Kosmonautów. Do inwestora wpłynęły oferty od: ■ Konsorcjum: Polimex Budownictwo Sp. z o.o. Sp. K (lider), Electra M&E Polska, Polimex Mostostal S.A. (partnerzy), ■ Mostostal Warszawa SA, ■ PORR S.A., ■ Doraco Sp. z o.o. Korporacja Budowlana, ■ Mirbud S.A.

Budżet na budowę szpitala, po ogłoszeniu, że rząd przyznał na inwestycję dodatkowe 250 mln zł, wynosi ok. 1 mld 338 mln zł.

– Nowa siedziba Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii będzie jednym

z najnowocześniejszych centrów leczenia nowotworów w Polsce – przekonuje Paweł Zawadzki, wicedyrektor ds. rozwoju DCOPIH. – W tworzeniu założeń projektowych aktywny udział brał personel szpitala. W sumie odbyliśmy ponad 200 spotkań.

Więcej sal, mniejsze pokoje

– W warunkach, jakie mamy dziś w naszych placówkach, nie da się dalej rozwijać onkologii na odpowiednim poziomie – uważa dr hab. Adam Maciejczyk, dyrektor DCOPIH. – Dziś chorzy na wizytę w poradni czekają w ciasnych poczekalniach. Sale chorych są wieloosobowe, co nie spełnia obecnych standardów, a z uwagi na wąskie korytarze karkołomnym wręcz problemem jest

przewiezienie osoby leżącej na diagnostykę.

W nowym szpitalu pacjenci będą mieli do dyspozycji dwuosobowe

pokoje. Będą 73 gabinety w ramach opieki ambulatoryjnej i 14 sal operacyjnych, w tym dwie przeznaczone dla pacjentów leczonych w trybie jednodniowym,

co pozwoli wykonać ok. 10 tys. zabiegów rocznie.

Nowy szpital powinien przyjmować pacjentów w 2026 roku.

Wizualizacja nowego Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii przy ul. Kosmonautów

Niezwykłe odkrycie na terenie dawnego obozu pracy

Podczas wojny na terenie Sołtysowic (niem. Burgweide) znajdował się największy obóz pracy przymusowej we Wrocławiu. Pod koniec przetrzymywano w nim ponad 15 tys. więźniów. Podczas badań na tym terenie archeolodzy odkryli szczątki ludzkie i gwizdek z łuski po kuli, ołowiane żołnierzyki czy szpitalną „kaczkę”.

Mariola Szczyrba

Dawny obóz pracy na Sołtysowicach (Burgweide), który działał w latach 1940–1945, to ważna część historii Wrocławia. Do jesieni 1944 r. był obozem przejściowym.

W komunikacie wrocławskiego oddziału IPN czytamy: „Po krótkim pobycie w Burgweide więźniowie kierowani byli do innych obozów na terenie III Rzeszy oraz do wrocławskich i dolnośląskich fabryk jako robotnicy przymusowi. W 1944 r. Burgweide został przekształcony w obóz stały”.

1 kwietnia 1945 r. rozpoczął się zmasowany atak wojsk sowieckich na Wrocław i bombardowanie miasta. Od tego momentu liczba więźniów w obozie drastycznie wzrosła.

Przebadali teren dawnego obozu

Dzięki badaniom i odkry-

W sumie podczas badań na terenie dawnego obozu pracy we Wrocławiu archeolodzy odkryli 381 zabytków

ciom archeologicznym na tym terenie można odtworzyć wygląd tego miejsca oraz dowiedzieć się, jak działało.

– Podczas prac odkryto centralnie zlokalizowaną część obozu. Pozostałości szeregu zabudowań świadczą o tym, że był to sektor administracyjny, co poświadcza większa część znalezionych przedmiotów: butelki po piwie, elementy umundurowania żołnierzy Wehrmachtu, fiołki po per-

Guziki, menażki i szpitalna „kaczka”

W sumie podczas badań archeolodzy odkryli 381 zabytków. To m.in.

- artefakty z porcelany,
- monety,
- zabytki metalowe, takie jak kubki, garnki, puszki, miski oraz sztucce,
- szczoteczki do zębów i pojemniki po paście do zębów oraz kremie, golarki.

Znaleziono też szklaną szpitalną „kaczkę”. Archeolodzy odkryli także wiele przedmiotów osobistych, takich jak:

- okulary,
- fragmenty biżuterii,
- zabawki (ołowiane żołnierzyki, pionki do gry),
- wieszaki,
- pojemnik na nici.

Były także guziki z mundurów żołnierzy Wehrmachtu i sowieckich, hełmy, szczyrki, łuski, lornetki i osłonki na manierki, menażki, fragmenty latarek i masek

gazowych czy elementy munduru, takie jak sprzączki od pasów.

Znalezione naczynia należały najprawdopodobniej do strażników obozu

– Interesującymi zabytkami są rzeczy, które zaliczyć można do kategorii tzw. sztuki obozowej, m.in. gwizdek zrobiony z łuski po kuli czy ręcznie robione pionki do gry – informuje wrocławski IPN.

Wiele wskazuje na to, że przebadany teren był sektorem, w którym znajdowały się koszary – mieszkania dla strażników obozu oraz budynek administracyjny i kuchnia. Na terenie przeprowadzonych badań nie znaleziono śladów obecności baraków dla więźniów.

IPN przypuszcza, że część obszaru byłego obozu, która nie-dawno została przeznaczona pod budowę bloków, jest właśnie tym miejscem, gdzie znajdował się m.in. szpital obozowy. Niemcy, wycofując się przed Armią Czerwoną w 1945 roku, podpalili go wraz z przebywającymi tam ludźmi.

Walczył o Twierdzę Wrocław

Na Sołtysowickiej znaleziono także szczątki ludzkie, które zachowane były w 90 proc. – To był mężczyzna, dokładnego wieku nie znamy – mówi Maciej Parysek z wrocławskiego IPN-u.

Głębokość grobu, w którym zostały odkryte szczątki, była niewielka, nie było też trumny, co wskazuje na pospieszne pochowanie. Stało się to prawdopodobnie w czasie walk o Twierdzę Wrocław w latach 1944–1945.

Szczątki zostały przekazane i pochowane na cmentarzu wrocławskim przez MOPS.

Powstanie ekspozycja

– Instytut Pamięci Narodowej we Wrocławiu zwrócił się do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z prośbą o przekazanie odnalezionych artefaktów – informuje Marcin Marczak, zastępca dyrektora IPN oddział we Wrocławiu.

– W planach mamy stworzenie ekspozycji (na razie tymczasowej) oraz w przyszłości przygotowanie wystawy opowiadającej historię obozów pracy na terenie Wrocławia podczas II wojny światowej. Z racji tej, że żyją jeszcze świadkowie tamtych wydarzeń, możemy dzięki takiej wystawie lepiej poznać szczegóły chociażby z życia codziennego jeńców obozu Baugweide – dodaje.

– Wielu ludzi straciło tam życie, a większość z nich zdrowie. Mieszkańcy Wrocławia powinni mieć możliwość poznania czarnych kart w historii miasta – mówi Marcin Marczak.

➤ Więcej wroc.city/DawnyOboz

Marcin Marczak z wrocławskiego oddziału IPN

Pływaj jak olimpijczyk, pluskaj się na Hawajach

Co zrobić, by dzieci nie spędziły dwóch tygodni przed komputerem, skoro aura nie sprzyja sportom zimowym? Wrocławski Park Wodny ma na to radę. Zaprasza na aquaferie. Co wyjątkowe na tle innych ofert, nie trzeba zapisywać dziecka na całe 5 dni. Można wykupić pobyt jednodniowy i zaznać różnych przygód. Jakich?

Agata Zięba

Dzień piracki, rajska przygoda, podwodny świat jak z Avatara, dzień olimpijski i dzień hawajski – to tylko niektóre z nich.

Bezpieczeństwo przede wszystkim

Aquapark na zajęcia w czasie tegorocznych ferii zimowych zaprasza dzieci w wieku 7–12 lat. Na każde 10 dzieci będzie przypadał 1 opiekun, choć zgodnie z wymogami kuratorium jedna osoba może zajmować się nawet 15-osobową grupą.

Po pierwsze – mamy do czynienia z różnego typu zajęciami w wodzie, a nasi instruktorzy to profesjonalni ratownicy i trenerzy pływania, ale kwestie bezpieczeństwa są najważniejsze. Ogarnąć wzrokiem 15 dzieci bywa sporym wyzwaniem więc nasze grupy są o 5 osób mniejsze. Po drugie, aquaferie to zabawa, ale to też nauka. Zależy nam, by dzieci po tych wspólnych pięciu dniach znacząco poprawiły swoje umiejętności pływackie. Mała grupa umożliwia lepszy kontakt instruktora z dziećmi – tłumaczy Aneta Rawecka, szefowa marketingu w Aquaparku Wrocław.

Podczas ferii w aquaparku dzieci będą nie tylko bawić się i uczyć pływania, ale także zdrowo odżywiać

Pogoda nie popsuje nam planów

Taka forma spędzania wakacji to alternatywa dla tradycyjnych półkolonii. Dzieci spędzają czas w tropikalnym klimacie aquaparku, a woda zawsze gwarantuje dużo zabawy i uśmiechu. Poza tym to przyjemne z pożytecznym.

Dzieci nie tylko będą się bawić. Podczas półkolonii organizowane będą również zajęcia z nauki pływania, a każdy uczestnik będzie mógł sobie wyrobić kartę pływacką.

Pływanie to nie wszystko, bo będzie też czas i szansa, by nauczyć się pływania na su-

permodnych ostatnio SUP-ach. To dmuchane albo plastikowe deski, na których pływamy na stojąco, posługując się wiosłem. Mamy także zajęcia z pływania w monopłetwie, podstawy nurkowania, a nawet – w dniu hawajskim – nauczymy dzieci tańca hula – opowiada Anna Rawecka.

Kiedy start i jak się zapisać?

AquaFerie rozpoczną się 13 lutego. Zaplanowano dwa pięciodniowe turnusy. To rodzice decydują, czy chcą zapisać dzieci na cały tydzień roboczy, czy tylko na poszczególne dni. 5 dni kosztuje 849 zł, a pojedynczy dzień 219 zł. Bilety można kupić w sklepie na stronie internetowej aquapark.wroc.pl/pl/aqua-ferie.

Wiemy, jak istotne jest, by rodzice punktualnie dotarli do pracy, dlatego czekamy na dzieci już od 7.30 i zapewniamy opiekę aż do 16.30/17. Co dla nas istotne – chcemy, by dzieci nie tylko zdrowo spędzały czas, ale też zdrowo się odżywiały. Nad śniadaniem, obiadem i podwieczorkiem, które od nas otrzymają, czuwa dietetyk. Przygotowane potrawy są też zbilansowane energetycznie. Wiadomo, że „woda wyciąga”, więc nasz dietetyk przygotował menu całodziennego wyżywienia na poziomie 1800 kcal dla dzieci – tłumaczy Adrianna Pawlicka z aquaparku.

➤ Więcej informacji pod numerem tel. 71 77 11 511 lub adresem e-mail: informacja@aquapark.wroc.pl.

A może by tak w ferie wyszkolić się na żołnierza?

Chcesz związać swoje życie zawodowe z armią? Zapisz się na szkolenie

Uczniowie, którzy skończyli 18 lat, studenci, nauczyciele i rodzice dzieci wyjeżdżających na zimowy wypoczynek – to grupy, do których kierowane jest specjalne szkolenie organizowane przez 16. Dolnośląską Brygadę Wojsk Obrony Terytorialnej. Odbędzie się między 11 a 26 lutego.

Jarek Ratajczak

Wojskowe szkolenie podstawowe to znakomity sposób na spędzenie ferii zimowych – przekonuje płk Artur Barański, dowódca 16. Dolnośląskiej Brygady Obrony Terytorialnej. – Taką specjalną, zimową „szesnastkę” przygotowujemy kolejny rok z rzędu z myślą o tych, którzy chcieliby wstąpić w nasze szeregi, ale nie mają na to czasu, bo się uczą, studiują czy pracują, a w czasie ferii mają czas wolny, jak na przykład nauczyciele – podkreśla.

Ferie z WOT odbywają się w całej Polsce zgodnie z harmonogramem zimowej przerwy między-

semestralnej. Na Dolnym Śląsku zaplanowane są w dniach 11–26 lutego 2023 r.

Kto więc myśli o wstąpieniu w szeregi armii, powinien jak najszybciej udać się do Wojskowego Centrum Rekrutacji właściwego dla miejsca zamieszkania. Te działają we Wrocławiu (ul. Gajowicka 118), Kłodzku (ul. Walecznych 61), Bolesławcu (al. Wojska Polskiego 54) i Głogowie (al. Wojska Polskiego 58).

Kto do wojska?

Ministerstwo Obrony Narodowej opublikowało liczbę osób, które mogą być powołane w tym

roku do czynnej służby wojskowej, oraz tych, które mogą pełnić służbę w rezerwie. W sumie wezwanie do armii może dostać 250 tys. żołnierzy rezerwy, o ile nie skończyli 55 lat (w przypadku osób posiadających stopień podoficerski lub oficerski 63 r.ż.) lub nie pełnią jakiejś ważnej funkcji.

Kto na szkolenie?

Z wezwaniem na ćwiczenia, w pierwszej kolejności powinni się liczyć ci, którzy wykonują zawody przydatne armii: lekarze, pielęgniarki, informatycy, kierowcy i prawnicy. MON zaznacza, że będzie możliwość wyboru terminu i jednostki.

Spraw sobie karnawałową jesień życia

Dziadkowie są dla nas bezpieczną przystanią, tworzą ciepło domowego ogniska i dają bezgraniczną miłość. Ale to także nauczyciele życia, którzy zarażają energią, uśmiechem, łapią życie garściami i są dowodem na to, że emerytura nie musi być nudna. Jaką mają na to receptę?

I Paulina Czarnota

Dzień Babci i Dziadka obchodzimy 21 i 22 stycznia, jednak wrocławscy seniorzy mogą świętować znacznie dłużej. Od 15 do 31 stycznia czeka na nich wiele atrakcji, które przygotowało Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego wraz z instytucjami partnerskimi.

– To czas, który przypomina nam o tym, jak ważne są relacje między wnukami i dziadkami. W tegorocznym harmonogramie Dni Babci i Dziadka nie zabraknie warsztatów z zakresu rozwoju osobistego, śmiechoterapii, pielęgnacji oraz wizażu i stylizacji – mówi Kamila Polańska, koordynatorka projektu z WCRS.

Kalendarz imprez

W r o - c ł a w - s k i e D n i B a b c i i D z i a d k a 2023 to, jak co roku, czas wypełniony różnorodną ofertą zajęć i spotkań prozdrowotnych oraz kulturalno-edukacyjnych, przygotowanych specjalnie z myślą o seniorach. Będzie to też okazja do świętowania międzypokoleniowo.

W siedzibie WCRS – Wrocławskiego Centrum Seniora przy pl. Dominikańskim 6 odbędą się spotkania dotyczące:

- edukacji – „Bezpieczny Senior” (20.01, godz. 10). Spotkanie na temat akcji policji, która ma chronić osoby star-

sze przed próbami wyłudzeń i kradzieży oraz wyczuć na ewentualne niepokojące sygnały w najbliższym i lokalnym środowisku

- profilaktyki zdrowia – „Niedosłuch jako choroba cywilizacyjna XXI wieku” – to prelekcja połączona z bezpłatnym badaniem słuchu, która odbędzie się 20.01 o godz. 12
- psychologii – „Od inteligencji emocjonalnej do kreatywności. Warsztaty z zakresu rozwijania potencjałów zdrowia i szczęścia” – 23.01, godz. 12
- wizażu i stylizacji – „Pielęgnacja cery i makijaż na bankiet” – 26.01, godz. 11.

Udział w spotkaniach, organizowanych przez WCRS – Wrocławskie Centrum Seniora, jest bezpłatny. Na niektóre wydarzenia towarzyszące, organizowane przez partnerów Wrocławskiej Karty Seniora, obowiązują bilety w specjalnej, promocyjnej cenie, np.: zabawa karnawałowa z muzyką na żywo „J&B i Przyjaciele” zaplanowana na 20.01, godz. 18, w Centrum Kultury i Edukacji Bakara przy ul. Różanej 4 oraz koncert „Głosy rzeki”, który odbędzie się 22.01 o godz. 19 we Wrocławskim Teatrze Współczesnym, ul. Rzeźnicza 12. Wśród

bezpłatnych spotkań są: MARVEL vs DC – Mię-

Z okazji Dnia Babci i Dziadka ponad 200 osób bawiło się na balu maskowym

dzypokoleniowy Bal Przebierańców – 21.01, w godz. 12–14 w Centrum Kultury Agora, ul. Serbska 5a czy „Czesiowe Bajania Pogodne. Biesiada literacko-muzyczna” – 23.01, godz. 18, w Saloniku Trzech Muz, ul. Zawalna 7.

– W nurcie spotkań międzypokoleniowych

na spotkanie multimedialne „Szlakiem wrocławskich krasnali”, które odbędzie się 24 stycznia o godz. 10 w siedzibie WCRS–WCS, przy pl. Dominikańskim 6 – zachęca Kamila Polańska.

A także poleca spektakl „Tancerka”, który powstał na podstawie opowiadania Olgi Tokarczuk – pisarki, laureatki Nagrody Nobla w dziedzinie literatury. To wzruszające wspomnienie starszej kobiety, tancerki, która przeżywa raz jeszcze emocje związane ze swoimi bliskimi. Przedstawienie adresowane jest do widzów dorosłych i młodzieży, tyka międzyludzkich relacji. Spektakl odbędzie się 20.01 o godz. 17 w Dolnośląskiej Szkole Wyższej przy ul. Strzegomskiej 55. Wstęp jest bezpłatny za okazaniem zaproszenia, które wydawane będą o godz. 16.01

w Punkcie Informacyjnym WCS przy pl. Dominikańskim 6, pok. 15. Szczegóły na seniorzy.wroclaw.pl/tancerka.

Więcej na temat wydarzeń organizowanych z okazji Dnia Babci i Dziadka dowiemy się na stronie seniorzy.wroclaw.pl/biuletyn-styczen-Dni-Babci-i-Dziadka-2023, na Facebooku Wrocławskiego Centrum Seniora i w Punkcie Informacyjnym przy pl. Dominikańskim 6 (pokój nr 15), który jest czynny od pon. do pt. w godz. 9–15. Aby wziąć udział w wybranym spotkaniu, wystarczy zadzwonić pod nr tel. 71 344 44 44 lub wysłać e-mail: karta.seniora@wcrs.pl. W spotkaniach mogą wziąć udział całe rodziny.

Zajęcia przez cały rok

Ponad 34 tys. seniorów skorzystało z zajęć organizowanych przez Przestrzeń Trzeciego Wieku – WCRS w 2022 roku. Najchętniej uczestniczyli w warsztatach

Informacji udzielą pracownicy:

- Wrocławskiego Centrum Seniora – pl. Dominikański 6, tel. 71 344 44 44, 71 772 49 40, e-mail: karta.seniora@wcrs.pl
- Przestrzeni Trzeciego Wieku – pl. Solidarności 1/3/5, tel. 739 194 102 lub 739 194 072, e-mail: ptw@wcrs.pl.

Recepta od seniorów

Co trzeba zrobić, żeby jesień życia nie była nudna, lecz kolorowa? – Być otwartym, kochać siebie i ludzi – zdradza Krzysztof Strecker, który chętnie uczestniczy w spotkaniach integracyjnych.

Jest także organizatorem balów, których można pozazdrościć seniorom, bo braku wyobraźni i werwy im nie brak. W ciągu roku „balują” kilka razy, w tym zaczęli od przywitania Nowego Roku, a w minio-ny wtorek (17.01) ponad 200 osób uczestniczyło w balu maskowym w restauracji Letniej na terenie wrocławskiego zoo. Jak profesjonalnie podeszli do tematu, można zobaczyć na okładce biuletynu. – Nigdy nie mamy problemu z frekwencją i nie podpieramy ścian – uśmiecha się pan Krzysztof.

Kolejne imprezy też już zaplanowane – 15 lutego walentynki, a 20 lutego „śledzik”, czyli zakończenie karnawału – z tej okazji zabawa w stylu lat 20.

Ale nie tylko zabawami nasi seniorzy żyją. Panu Krzysztofowi wtóruje Barbara Iwanowska, która

również uważa, że bliskość z ludźmi jest bardzo ważna. – Nie można zakładać, że zostały tylko obiady, zakupy, rodzina. Nigdy nie można rezygnować ze swojego prywatnego „kącika”. Moim hobby jest pisanie, satyra obyczajowa. Wydałam 5 tomików. Bawię się także od 15 lat w serialach i teleturniejach. Byłam też przez 12 lat ławnikiem sądowym – opowiada pani Basia. I dodaje: – Nie można mówić, że się nie chce. Łatwo wpaść w sidła lenistwa, zaniedbania. Nie dajmy się – apeluje do wszystkich seniorów i zachęca do aktywności.

Pani Basia bierze też udział w warsztatach reżysersko-aktorskich, napisała muzykę oraz tekst do konkursu na hymn seniora i zajęła drugie miejsce. Wrocławscy seniorzy są coraz bardziej aktywni. – Bardzo mocno wpłynął na nich Czesław Rodziewicz, ich guru artystyczny, który pokazał im drogę życiową na emeryturze – zaznacza Katarzyna Delikowska z PTW.

Czesław Rodziewicz był pedagogiem, hafciarzem, poetą, grafikiem, malarzem, członkiem wrocławskiej grupy grafików „Rys” i Towarzystwa Miłośników Wrocławia oraz Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Zmarł 10 lat temu, ale wciąż żyje w pamięci wrocławskich seniorów. Pokazał im, że emerytura to nie koniec.

Wrocławski Niezbędnik Senioralny

Niezbędnik Senioralny jest przeznaczony dla mieszkańców Wrocławia, którzy po 1 stycznia 2021 r. otrzymali pozytywną decyzję o przyznaniu emerytury, wystawioną przez ZUS. Można go odebrać w budynku przy pl. Solidarności 1/3/5 (pok. 414, IV piętro) od poniedziałku do piątku w godz. 12–18. Przy odbiorze Niezbędnika trzeba mieć przy sobie dokumenty: wypełniony formularz odbioru (do pobrania na stronie wcrs.wroclaw.pl/niezbędniksenioralny lub wypełnienia na miejscu), dowód osobisty lub paszport, decyzja o przyznaniu emerytury, wystawiona przez ZUS. W skład pakietu wchodzi m.in.: plecak miejski, torba na zakupy, etui na okulary, przewodnik.

Wrocławskim seniorom nie brakuje sportowego ducha. Na zdj. podczas zawodów smoczych łodzi, 14.05.2022 r.

Seniorzy chętnie uczą się nowych rzeczy, nie chcą być wykluczeni cyfrowo

Pumptrack na Zakrzowie skończony

Przy ul. Niepodległości na terenie Wrocławskiej Areny Sportu (teren MCS Zakrzów), w ramach WBO 2021, powstał pumptrack. To 120-metrowy tor zbudowany w technologii modułowej. Można go zmieniać i rozbudowywać, a nawet przenosić. Pumptrack przeznaczony jest dla rowerzystów i użytkowników hulajnóg. Projekt zakładał 42 zakręty, 42 muldy, 6 stolików i 12 łączników. Powierzchnia jest antypoślizgowa. Wybierzcie się?

Grabiszynska: klub książki w MBP

Nowy rok, nowe wyzwania. W filii 18 MBP przy ul. Grabiszynskiej 236a rusza dyskusyjny klub książki. Jeżeli na twojej noworocznej liście postanowień znalazł się punkt „Czytać więcej książek”, to biblioteka ma patent, żeby pomóc ci dotrzymać to postanowienie i, co więcej, robić to z przyjemnością! Po szczegóły zajrzyj na biblioteka.wroc.pl/filie/filia-nr-18. Ponadto Rada Osiedla Grabiszyn-Grabiszynek na swoim FB apeluje, by wspierać nieocenioną osiedlową bibliotekę, zapisując się do niej.

Krzyki mają 88 nowych drzew

Rada Osiedla Krzyki-Partynice we współpracy z Zielonym Wrocławiem posadziła 88 nowych drzew płacąc za nie z Funduszu Osiedlowego. Pomysł został zgłoszony przez Stowarzyszenie Zielone Partynice. I tak osiedle upiększy teraz: 5 klonów polnych przy ul. Skarbowców, 2 lipy szerokolistne i 3 śliwy wiśniowe przy ul. Gradowej, 12 lip szerokolistnych przy ul. Róży Wiatrów, 7 kasztanowców białych przy ul. Karkonoskiej, 30 ambrowców amerykańskich wzdłuż ulic Zwycięskiej i Przyjaźni, 22 sofor (perełkowców) japońskich wzdłuż ulicy Agrestowej. Radni będą jeszcze wnioskować o 3 jabłonie ozdobnych odmian na ul. Gradowej.

LEŚNICA

Zamieszkaj na nowym osiedlu TBS Wrocław

23 stycznia rusza dodatkowy nabór najemców mieszkań na osiedlu Leśnica IX TBS Wrocław. Już w sierpniu pierwsi mieszkańcy będą mogli się tam wprowadzać. Lokale mają po dwa, trzy pokoje i od 48 do 63 metrów kwadratowych, wykończone będą „pod klucz”.

Na nowym osiedlu do zamieszkania jest w sumie 201 lokali, z czego połowa ma już swoich najemców

Paulina Czarnota

Kameralne osiedle TBS (12 budynków z 301 mieszkaniami) powstaje na działce w obrębie ulic: Błońskiej, Dolnobrzeskiej, Marszowskiej i Uraskiej. Będzie to miejsce zatopione w zieleni.

Dlaczego warto tam zamieszkać?

- najem mieszkań w systemie TBS jest długoletni, dzięki czemu jest bezpieczny
- koszt najmu będzie znacznie niższy od kwoty, którą trzeba wydać na wynajęcie mieszka-

nia na rynku komercyjnym

- osiedle Leśnica IX będzie otoczone zielenią Lasu Mokrzeńskiego i parku Leśnickiego, a na osiedlu posadzonych zostanie kilkaset drzew i krzewów

- powstanie tam 10 lokali usługowych, a w samej Leśnicy jest mnóstwo sklepów i punktów usługowych, są też dostępne placówki opieki zdrowotnej, punkty edukacyjne oraz place zabaw dla dzieci
- z Leśnicy IX będzie blisko do przystanków autobusowych i tramwajowych, a także do stacji kolejowej Wrocław-Leśnica.

Nabór przeprowadzi Wydział Lokali Mieszkalnych Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8, COM II, parter, pok. 12. Potrwa on do **10 lutego 2023 roku**. Pracownicy będą też udzielać odpowiedzi telefonicznie 71 777 85 78 i mejlowo: lesnica.nabor@um.wroc.pl.

Wszystkie informacje o potrzebnych dokumentach, które należy złożyć, a także o kryteriach wyboru mieszkańców osiedla Leśnica IX znajdziemy na stronie internetowej wroc.city/RekrutacjaDoTBS.

PLAC GRUNWALDZKI

Kreatywne warsztaty dla dzieci i młodzieży

Pomoc w nauce i odrabianiu lekcji, zabawy integracyjne, warsztaty artystyczne, a także zajęcia ruchowe, relaksacyjne i kulinarne – to tylko niektóre bezpłatne zajęcia organizowane w Centrum Rozwoju i Aktywności Dzieci i Młodzieży przy ul. Skłodowskiej-Curie 63a.

Zapisy poprzez formularz dostępny na wroc.city/ZapisyNaZajecia

Paulina Czarnota

W zajęciach mogą wziąć udział uczniowie szkół podstawowych. Planowane są też cykliczne wyjścia poza teren centrum.

– Przed nami cały rok warsztatów kreatywnych i profilaktycznych, zajęć ruchowych, zabaw integracyjnych, spotkań tematycznych, wyjść do muzeów i instytucji kultury – zachęca Marta Sobala, kierowniczka Centrum Rozwoju i Aktywności Dzieci i Młodzieży na osiedlu Plac Grunwaldzki.

– Naszym celem jest stworzenie dla dzieci bezpiecznej przestrzeni, w której mogą spędzać czas w gronie rówieśniczek i rówieśników, tworzyć i działać kreatywnie, a także zjeść posiłek przy-

gotowany wspólnie z naszymi animatorkami – podkreśla.

Zajęcia będą odbywały się od pon. do pt. w godz. 15.30-19.30 dla dzieci uczęszczających do klas I-VIII. Na miejscu będą obecne asystentki międzykulturowe, które ułatwią integrację. Każdego dnia będzie też wspólne gotowanie, a zespół ds. edukacji zapewni wciągające i dopasowane do możliwości dzieci zajęcia. Każdy uczestnik zostanie poczęstowany również zdrowym podwieczorkiem.

Bezpłatne zajęcia realizowane są przez Fundację Ładne Historie. Liczba miejsc jest ograniczona, więc obowiązują zapisy. W razie pytań organizatorzy proszą o kontakt mejlowo: placgrunwaldzki@ladnehistorie.pl.

BIEŃKOWICE. Zielono i superspokojnie

Domki w kipiących zielenią ogródkach, działki, cisza i spokój – takie właśnie jest to osiedle. Jest tu też park, w którym powstał niedawno plac zabaw, a także nowy chodnik i ścieżka rowerowa, zbudowana w taki sposób, by nie zaszkodzić starym lipom.

Plac zabaw: zjeżdżalnia, samolot na sprężynach i wirujący zielony kociutek

Między parkami

Mieszkańcy osiedla mogą korzystać z dwóch parków: Bieńkowickiego z polaną i oczkami wodnymi oraz Na Skraju, który – choć mieści się na Brochowie – jest rzut beretem stąd.

Bieńkowice już teraz są zielone, ale zazielenią się jeszcze bardziej: wiosną ubiegłego roku Zarząd Zieleni Miejskiej zasadził w parku Bieńkowickim 21 lip

i wiśni, a w parku Na Skraju aż 228 różnorodnych drzew.

Nowy plac zabaw

W parku Bieńkowickim zaszła ostatnio ważna zmiana: w ubiegłym roku całkowicie przebudowano plac zabaw. – Dzieci mają do dyspozycji wielofunkcyjną konstrukcję ze zjeżdżalnią, podwójną huśtawkę z siedziskiem o nazwie bocianie gniazdo i podwójną huśtawkę, z której mogą korzystać wraz z rodzicem, a także wirujący kociutek, układankę obrotową i bujak na sprężynie. Przy placu zabaw pojawiły się nowe ławki, siedziska z bali

i drewniany płotek. Koszt inwestycji: **353 tys. zł**. Na tym nie koniec, bo będzie tu także ścieżka zdrowia – wylicza Marek Szempliński z Zarządu Zieleni Miejskiej. W parku jest też nowe oświetlenie, które ułatwia życie biegaczom i właścicielom psów, oraz szafa oświetlenia parkowego i punkt poboru energii, z którego można korzystać podczas organizowanych tu imprez plenerowych. Koszt: ponad **277 tys. zł**.

Ziemniaczana po zmianach

Na odcinku od domu nr 2 do ul. Mościckiego jest nowy chodnik z wyniesionym przejściem i przejazdem, a także wyniesione przejście dla pieszych i rowerzystów przez ul. Ziemniaczaną oraz dojścia do furtek ogródków działkowych. Cała trasa została oświetlona. Między ul. Mandżurską i Ziemniaczaną zbudowano dwukierunkową ścieżkę rowerową wraz z chodnikiem. Całość ma 3,5 m szerokości. – Ze względu na stare lipy drobnolistne nasyp pod konstrukcją chodnika wykonano w formie podłoża strukturalnego, czyli mieszanki kamienno-głebowej, dzięki której drzewa i ich korzenie mają lepsze warunki rozwoju – tłumaczy Klaudia Piątek z Zarządu Dróg i Utrzymywania Miasta. Realizacja obu zadań kosztowała prawie **1,13 mln zł**.

Rada osiedla

Z przewodniczącym Rady Osiedla Bieńkowice

Bartosz Tarczewski

Tarczewski można skontaktować się e-mailowo: **bartosz.tarczewski@osiedla.wroclaw.pl** lub **bieńkowice@osiedla.wroclaw.pl**. Biuro RO mieści się przy ul. Ziemniaczanej 13, a zebrania rozpoczynają się w każdy pierwszy wtorek miesiąca o godz. 19.

Strażnik osiedlowy

Na osiedlu Bieńkowice nie ma aktualnie strażnika osiedlowego, ale w razie potrzeby można się skontaktować z **Katarzyną Kaczor** lub jej zastępczynią **Martą Pal**, tel. **600 908 508**. W pilnych sprawach można dzwonić do dyżurnego Straży Miejskiej pod numer 986. Dyżur jest pełniony 24 h na dobę.

Pani dzielnicowa

Bieńkowice to rejon działania komisariatu Wrocław-Rakowiec. Dzielnicową tego osiedla jest st. sierż. **Roksana Dec**, tel. **601 815 090**, e-mail: **dzielnicowy.rakowiec10@wroclaw.wr.policja.gov.pl**.

W sprawach nagłych należy dzwonić pod numer alarmowy **112**.

AUTOBUSY
114, 245

Beata Turska

Istniejące co najmniej od XIII w. Bieńkowice zostały przyłączone do Wrocławia już 72 lata temu i powstają tu nowe, wielorodzinne budynki, jednak wciąż udaje im się zachować sielski klimat. – Dojazd autobusem do centrum Wrocławia

zajmuje tylko 23 minuty, a mieszkamy tu jak na wsi. A to oznacza, że mając w zasięgu ręki wszystko, co oferuje miasto, na przykład biblioteki albo lekarza, na co dzień możemy się cieszyć zielenią i spokojem – mówi Teresa Pawłowska z bieńkowickiego Klubu Seniora. Bieńkowice są spokojne także pod innym względem: w 2021 roku zostały (wraz ze Świniami) uznane za najbezpieczniejsze osiedle we Wrocławiu.

Bieńkowiccy seniorzy założyli klub

W październiku ubiegłego roku powstał na osiedlu Bieńkowice Klub Seniora.

– Dopiero raczkujemy, ale zdążyliśmy już być na dwudniowej wycieczce w Częstochowie i na Jasnej Górze, na koncercie Czerwonych Gitar w Hali Stulecia i na koncercie Sylwester na Raz Dwa Trzy w Narodowym Forum Muzyki – wylicza Teresa Pawłowska z Klubu Seniora w Bieńkowicach. – Mieliśmy też nasze pierwsze spotkanie wigilijne z barszczem. Naliczyliśmy, że potraw nie było 12, ale... aż 20! Nie zabrakło nawet klusek z makiem. Klub Seniora spotyka się w drugą i czwartą czwartek miesiąca o godz. 18 w siedzibie RO Bieńkowice przy ul. Ziemniaczanej 13.

ARCHIWUM KLUBU SENIORA BIEŃKOWICE

INFRASTRUKTURA

643 tys. zł

elektryka ulic,
podwórek, terenów
zielonych

277 tys. zł

budowa oświetlenia
w parku Bieńkowickim

**Za dwa tygodnie
osiedle Ołbin**

Straż Miejska odpala drona i kontroluje

We Wrocławiu od 1.07.2024 wchodzi zakaz użytkowania pieców pozaklasowych oraz pieców najniższych klas, tzw. kopciuchów. Dodatkowo mieszkańców obowiązuje zakaz spalania odpadów. Wrocławscy strażnicy miejscy znów kontrolują, czym palimy w piecu i przypominają, czym – po ostatnich zmianach przepisów – można ogrzewać mieszkanie, a jakie paliwa nadal są zabronione.

Do 30.04.2023 rząd dopuścił możliwość spalania węgla brunatnego, koksu i kostki z miazgi z węgla kamiennego, węgla gorszej jakości. Przepisy nie dopuszczają w dalszym ciągu spalania odpadów czy np. wilgotnego drewna. Strażnicy miejscy w najbliższych dniach mogą pojawić się na kilku wrocławskich osiedlach, w tym na: ■ 18.01 – Oporów, Gaj; ■ 19.01 – Tarnogaj, Polanowice; ■ 20.01 – Karłowice-Różanka, Księżę; ■ 21. i 22.01 – Kowale. W 2022 r. skontrolowano 3367 pieców, wystawiając 64 mandaty na kwotę ponad 21 tys. zł. W 2021 r. wrocławscy strażnicy miejscy przeprowadzili ponad 7,5 tys. kontroli 4200 pieców i wystawili 149 mandatów na kwotę ponad 45 tys. złotych.

Powstanie oaza relaksu na łonie natury

Zaniedbane chaszcze przy ul. Kunickiego na wrocławskim Muchoborze Wielkim wkrótce zamienią się w zieloną przestrzeń rekreacyjną, w pełni dostępną dla mieszkańców. Pojawią się nowe ścieżki, oświetlenie i mała architektura. I to w 2023 roku.

Wizualizacja zielonej przestrzeni rekreacyjnej przy ul. Kunickiego na Muchoborze Wielkim. Całość ma mieć naturalistyczny charakter

Bartosz Moch

Zarząd Zieleni Miejskiej we Wrocławiu ogłosił właśnie postępowanie na urządzenie przestrzeni rekreacyjnej z wykorzystaniem naturalnych walorów obszaru przy ul. Kunickiego na Muchoborze Wielkim. Na razie posprzątało teren. A dalsze plany?

Dojście od ul. Karpackiej

W tym miejscu ma powstać przestrzeń przyjazna dla mieszkańców. Będą ścieżki – dojście do centralnej polany i główna trasa dla spacerowiczów, łącząca ul. Kunickiego z placem zabaw od strony ul. Karpackiej. Na końcu centralnej alejki powstanie plac

zabaw. Do tego oświetlenie, mała architektura (w tym ławki, leżaki, stojaki rowerowe, stoły, tablice informacyjne, kosze na śmieci) i uzupełnienia istniejącej zieleni.

Alejka z oświetleniem

Spora część projektu to Wrocławski Budżet Obywatelski 2022.

Dzięki środkom Funduszu Osiedlowego w 2023 r. planowana jest realizacja I etapu: wykonanie alejki wraz z oświetleniem w południowej części.

W kolejnych latach UMW chciałby rozbudować część spacerową na istniejącej skarpie, tak by domknąć pętlę ścieżek.

Kępa Mieszczańska zyska park – Mieszczański

Park Mieszczański będzie dwa razy większy od Staromiejskiego

Wrocław dostanie swój Central Park. Urząd Miejski Wrocławia rozpoczyna przystosowanie powojkowego terenu na potrzeby założenia parku na Kępie Mieszczańskiej.

Bartosz Moch

Na powojkowym terenie konieczne jest oczyszczenie gleby z zanieczyszczeń. Ogłoszono przetarg na bioremediację i przygotowywana jest dokumentacja projektowa. Bioremediacja zostanie wykonana poprzez wlanie biopreparatu zawierającego mikroorganizmy do niewielkich otworów nawierconych na powierzchni terenu. – Grzyby i bakterie poprzez przekształcanie zanieczyszczeń doprowadzą do obniżenia ich stężeń w glebie. Dzięki temu będzie można bezpiecznie zbudować w tym miejscu park – wyjaśnia Marek Szempliński z Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu.

I etap realizacji parku wrocławianie wybrali w głosowaniu Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego 2020. II etap to WBO 2021. Koszt realizacji każdego z nich to ok. 2 mln zł. – Na przygotowany projekt miały wpływ sugestie z trzech stron, czyli przedstawicieli miasta, mieszkańców zrzeszonych w grupie Park na Kępie Mieszczańskiej i deweloperów budujących na Kępie Mieszczańskiej – mówiła Monika Gliška, liderka konsultacji społecznych, prowadzonych z imienia Fundacji na Rzecz Studiów Europejskich.

Istniejący starodrzew będzie wzbogacony o nowe, liczne nasadzenia drzew i krzewów. – Szata roślinna zostanie oparta na pro-

pozycjach przedstawionych podczas konsultacji, z zachowaniem naturalistycznego charakteru parku, ukształtowania terenu i otwarcia widokowego na rzekę. Podczas realizacji zakłada się pozostawienie istniejącej zieleni. Wprowadzona zostanie także zieleni izolacyjna – podkreśla Joanna Konięcka-Pasierska, dyrektor ds. inwestycji w ZZM.

Park na Kępie Mieszczańskiej to jedna z inwestycji (obok zespołu szkolno-przedszkolnego dla 1200 dzieci na Partynicach – przyp. red.), które UMW zrealizuje na dwóch działkach kupionych od Agencji Mienia Wojskowego. Za obie nieruchomości Wrocław zapłacił wojsku prawie 6 mln zł.

Tutaj usłyszysz, jak śmigłowiec ląduje Ci na głowie

Oryginalny budynek Technopolis w kampusie Politechniki Wrocławskiej kojarzy się z kryształem węgla. Wewnątrz to doskonale wyposażona komora akustyczna. Uczą się tu specjaliści od akustyki, którzy później pracują dla zespołu Coldplay, Davida Gillmoura z Pink Floyd, teamu Formuły 1 albo niderlandzkiej armii.

Tomasz Wysocki

W zwykłym pomieszczeniu dźwięk odbijają podłoga, ściany, sufit, a tutaj jest symulacja tego, co spotyka realizatora, który robi koncert na pustej łące. Zatem ściany i sufit praktycznie nie odbijają dźwięków, ale podłoga ewidentnie dźwięki odbija.

Do grania, mrożenia i prania

Wnętrze komory akustycznej to po prostu szara kostka. Grube betonowe ściany i sufit przykryty wieloma warstwami wykładzin bazujących – w dużym uproszczeniu – na wełnie mineralnej.

Wewnątrz pracują precyzyjnie dobrane wentylatory i oświetlenie. Na stalowych sztankietach można zawiesić kilka ton sprzętu nagłośnieniowego plus dodatki typowe dla dobrze przygotowanej sceny koncertowej.

– Po zamknięciu drzwi wewnątrz panuje idealna cisza. Gdyby zgasić światło i zostać tu na dłużej, to mogą pojawić się problemy z błędnikiem, który pozbawiony bodźców zewnętrznych, zaczyna wariować – wyjaśniają specjaliści. W komorze zobaczyć można sprzęty domowe, lodówki, za-

Technopolis jest pracownią na Wydziale Elektroniki Politechniki Wrocławskiej przy ul. Janiszewskiego 7

mrażalki, pralki. Zanim zostaną skierowane do seryjnej produkcji, trzeba sprawdzić, czy nie są za głośne.

W trasę z Coldplay

W komorze prowadzone są zajęcia dla studentów inżynierii akustycznej i akustyki. – Przy-

gotowujemy najszerszą edukację akustyczną w Polsce – akcentuje jeden z wykładowców katedry.

Absolwent Politechniki Wrocławskiej był jednym z mózgow trasy koncertowej Davida Gillmoura, inny odpowiadał za realizację dźwięku całej trasy zespołu Coldplay. Jeszcze inni pracowali

przy transmisji olimpiady z Rio de Janeiro. Jeden z najbardziej wziętych realizatorów Sony Music to też absolwent wrocławskiej uczelni. Inny pracował jako szef obsługi komunikacji w teamie Mercedesa podczas wyścigów Formuły 1. Akustycy z dyplomami PWi pracują także nad tajnymi projektami wojskowy-

mi. Kilku na zlecenie armii niderlandzkiej realizowało zadanie namierzania kierunku lotu rakiet odpalanych przez przeciwnika na podstawie dźwięku.

Świat zaśmiecony dźwiękami

Komora akustyczna jest doskonałym laboratorium do kształcenia najwyższej klasy fachowców. Można tu sprawdzić zasady budowy i działania systemów do wirtualnej akustyki, który pozwala na dosłowne otaczanie się dźwiękiem. Na przykład, u widza musicalu „Miss Saigon” można wywołać wrażenie, że śmigłowiec wyląduje mu na głowie. I nie może to dotyczyć tylko osoby, która kupiła bilet na najlepsze miejsce, ale każdego punktu widowni. Druga działka to systemy wirtualnej akustyki, które umożliwiają spowodowanie, że dźwiękowo człowiek się czuje, jakby był w innym wnętrzu. To się stosuje do przestrajania akustyki obiektów uniwersalnych, aby wykreować akustykę opery, sali kameralnej, kina. Zresztą za dań, projektów, badań realizowanych w komorze akustycznej są dziesiątki rocznie. Nadzórny cel: w świecie, który jest zaśmiecony hałasem, lepiej panować nad dźwiękami.

Oho, Lwowianka przypomniała się po 75 latach

Ależ odkrycie! Na fasadzie remontowanej kamienicy przy ul. Słowiańskiej 17 wyłonił się napis Restauracja Lwowianka. Pionierzy Wrocławia ze Lwowa z pewnością wpadali tu na gielaję piwa.

Mariola Szczyrba

„ – Sensacja!? Nowy napis – „Restauracja Lwowianka”, ul. Słowiańska 17. Nie waham się przejawiać entuzjazmu, bo „Spod tynku patrzy... tym razem Wrocław”! Tak, właśnie! Odkryto kolejny, polski napis z czasów pionierskiego Wrocławia (lata 1945–48) – napisał na swoim Facebooku wrocławski przewodnik Maciej Wlazło.

Napis wyłonił się podczas remontu elewacji kamienicy z 1890 roku. Na parterze przed wojną mieścił się gościniec Braustüb'l zum Haltesignal, tuż po wojnie Restauracja Lwowianka, a ostatnio Jadalnia Caritasu.

Lwów i Warszawa

Przewodnik zamieścił też anons, który pojawił się w „Słowie Polskim” w 1947 r. Możemy w nim przeczytać, że w restauracji Corso organizowano dancingi od godz. 19 do północy i serwowano dania kuchni warszawskiej. „Lwów i Warszawa w powojennym Wrocławiu” – zauważa Wlazło.

– Tuż po wojnie, w pionierskim Wrocławiu, było dużo pozostawionych niemieckich lokali, nawet z wyposażeniem, które zajęli m.in. przybysze z Kresów – mówi Bronisław Zathey, przewodnik po Wrocławiu, urodzony przed II wojną światową we Lwowie.

Najbardziej znane restauracje znajdowały się oczywiście w centrum miasta. Lwowiacy chętnie spotykali się w lokalach, żeby porozmawiać lwowskim bałakiem i napić się gielajzy (kufel – red.) piwa. Zathey Lwowianki nie pamięta, ale wie, że w tej okolicy mieszkało wtedy wielu pracowników MPK, pochodzących ze Lwowa.

Remont kamienicy odbywa się pod nadzorem zarządcy nieruchomości – firmy Atena&HJW. – Wstrzymamy się z zamalowaniem napisu. Zwrócimy się w tej sprawie o opinię do dolnośląskiego konserwatora zabytków – poinformowała nas przedstawicielka firmy Atena&HJW.

Kamienica mieści się przy ul. Słowiańskiej 17, blisko zajezdni na Ołbinie

mLegitymacja dla emeryta i rencisty

W 2023 wszyscy emeryci i renciści (którzy już korzystają ze świadczeń ZUS i którzy dopiero je dostaną) automatycznie uzyskają mLegitymację – legitymację w formie elektronicznej. Nie wymaga to składania żadnego wniosku ani wizyty w ZUS. Jeśli ktoś będzie chciał dostać legitymację plastikową, wystarczy że złoży wniosek do ZUS.

Każdy emeryt i rencista może samodzielnie dodać swoją mLegitymację w bezpłatnej aplikacji mObywatel w trzech krokach: 1. uruchomienie aplikacji, 2. kliknięcie opcji „dodaj dokument” i 3. wybranie na liście dokumentów „legitymacja emeryta-rencisty”. Od tej pory na pulpicie aplikacji np. w telefonie komórkowym będzie widoczna ikona mLegitymacji. mLegitymacja daje emerytom i rencistom możliwość korzystania z dokumentu w wersji elektronicznej, jednak korzystanie z niej nie jest obowiązkowe.

Dotychczasowa legitymacja nadal jest ważna. Osoby korzystające ze swoich tradycyjnych plastikowych legitymacji nie muszą się martwić. Zachowują one swoją ważność zgodnie ze wskazanym na nich terminie.

Pogotowie smartfonowe dla seniorów

Marzysz o wideorozmowie z wnukami, które mieszkają na drugim końcu świata? Chcesz nauczyć się wysyłania mejli albo założyć profil na Facebooku? Nie wiesz, jak ściągnąć aplikację na telefon? Bezpłatną pomoc uzyskasz w dwóch bibliotekach.

Seniorze, chcesz korzystać z internetu na swoim telefonie? We Wrocławiu nauczą Cię bezpłatnie w bibliotece

Beata Turska

Nowoczesne technologie rozwijają się w takim tempie, że trudno za nimi nadążyć. Jednak wystarczy się odważyć i spróbować. Żebyśmy mogli robić to bez stresu, często wystarczy mała podpowiedź, cierpliwie powtórzona instrukcja albo wyręczenie

użytkownika w najtrudniejszej części zadania, np. zainstalowaniu aplikacji.

Mediateka, pl. Teatralny 5

Jeśli masz problem z obsługą komputera, tableta, czytnika lub smartfona, możesz się zgłosić do Mediateki (pl. Teatralny 5, Cen-

trum Innowacji na poziomie – 1), w każdy wtorek w godz. 15–17. Nie obowiązują zapisy, ale jeśli problem jest złożony lub nietypowy, warto wcześniej zadzwonić (tel. 71 347 12 82 i 71 347 12 68). – Pomocy udziela nasz wolontariusz, Wojtek, który doskonale zna temat i potrafi przybliżyć go innym, także seniorom – wyja-

śnia Martyna Gontarz, kierowniczka Mediateki.

I tłumaczy: – Może pomóc w obsłudze sprzętu elektronicznego, nauczyć korzystania z internetu, a także w wielu innych sprawach, jeśli wcześniej telefonicznie naświetli mu się, na czym polega problem – wyjaśnia.

MBP, ul. Lwowska 21

W filii nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej (ul. Lwowska 21) działa pogotowie smartfonowe, które niesie pomoc nie tylko w rozwiązywaniu problemów ze smartfonami, ale także z innymi urządzeniami, np. tabletami. Indywidualne konsultacje odbywają się tam w każdy wtorek między godz. 12.30 a 14. Trzeba się na nie zapisać. Można to zrobić e-mailem: mbp06@biblioteka.wroc.pl lub telefonicznie (tel. 71 364 69 65). – Osoby, które korzystają z naszego pogotowia, potrzebują pomocy np. w instalowaniu komunikatorów, robieniu zdjęć i dzieleniu się nimi z innymi, wysyłaniu SMS-ów – wylicza Magdalena Kozłowska, która prowadzi konsultacje. – Pomagam w każdej tego typu sprawie i nie ma pytań, które uznałabym za dziwne – zapewnia.

Mistrzostwa logiczne i matematyczne – zgłoś się

Reprezentacja Polski na Międzynarodowych Mistrzostwach w Grach Logicznych i Matematycznych, Lozanna 2022

Wystartowały eliminacje do 19. edycji Mistrzostw Polski w Grach Matematycznych i Logicznych. Światowy finał po raz pierwszy organizuje Polska, a dokładnie Politechnika Wrocławska.

Błażej Organisty

Po raz pierwszy w historii Polska będzie gospodarzem Międzynarodowych Mistrzostw w Grach Logicznych i Matematycznych. Finał zaplanowano pod koniec wakacji: 25–26 sierpnia na Politechnice Wrocławskiej.

Aby dostać się do mistrzostw świata, trzeba przebrnąć przez etapy wstępne.

Pierwsze dwie rundy eliminacji przeprowadzane są zdalnie. Najlepsi zakwalifikują się do finału krajowego, które PWR zorganizuje 13 i 14 maja. Z grona zwycięzców zostanie utworzona reprezentacja Polski.

Eliminacje wystartowały. Chętni mają czas do 31 stycznia, by rozwiązać zadania i przesłać je poprzez specjalny formularz do organizatorów. Wypełnić może go każdy, kto dysponuje komputerem podłączonym do internetu – formularz znajdziecie w sieci.

Złoty medal ze Szwajcarii

Rywalizacja w ramach mistrzostw tradycyjnie podzielona jest na 8 kategorii wiekowych: od uczniów szkół podstawowych, średnich, studentów po osoby zawodowo zajmujące się matematyką. Z łamigłówkami, równaniami i trudnymi pytaniami matematycznymi uczestnicy zawodów mierzą się na wrocławskiej politechnice

od 1992 roku. Mistrzostwa organizuje Wydział Matematyki PWR, który powołuje i następnie opiekuje się reprezentacją Polski na światowych finałach.

W zeszłym roku w szwajcarskiej Lozannie rywalizowało 280 zawodników z 13 krajów świata. Polacy przywieźli cztery złote oraz po dwa srebrne i brązowe medale. Jeden ze złotych medali przywiózł do Wrocławia Karol Kulczycki – wówczas uczeń klasy 3 NSP Sióstr Salezjanek przy pl. Franciszkańskim, piłkarz i mini-strant z Sępólna.

➤ **Zadania XIX Mistrzostw Polskich 2022/23:** gml.pwr.edu.pl / final-krajowy/zadania

Impart i Firlej z nowościami – program

Od marca 2023 na koncerty wybierzemy się zarówno do odnowionego Firleja, jak i do nowej lokalizacji Impartu – w budynku starej Filharmonii Wrocławskiej przy ul. Piłsudskiego. Zobaczcie program.

Magdalena Talik

Budynek Impartu przy ul. Mazowieckiej 17 nie przeszedł w swojej ponad 120-letniej historii kapitalnego remontu. Dlatego w 2023 r. będzie przygotowana nowa koncepcja i prawdopodobnie jesienią rozpisany zostanie przetarg na projekt wnętrza remontowanego budynku. – Projekt powinien być gotowy do połowy 2024 r. i wtedy rozpoczniemy przetargi na wykonanie. Wszystko zależy jednak od finansów miasta – podkreśla Olga Nowakowska, dyrektor Strefy Kultury Wrocław.

Nowe miejsce

Od marca Impart przenosi się więc do dawnego budynku Filharmonii Wrocławskiej przy ul. Piłsudskiego i pojawi się tam neon z nazwą „Impart Centrum”. – Podpisaliśmy porozumienie z dyrektorem NFM i na kilka lat wydierżawimy budynek – tłumaczy Nowakowska. Obecnie w budynku trwają prace nad przygotowaniem sceny. Bę-

Wszystkie informacje o programie Impart Centrum i Firleja znajdziecie na stronach Strefy Kultury Wrocław

dzie miała 10 m szerokości, 9,5 m głębokości, 7,30 m wysokości.

Olga Nowakowska liczy na to, że do Impart Centrum przyjdzie nie tylko dotychczasowa publiczność Impartu, ale też nowi słuchacze, którzy niegdyś chodzili też do filharmonii. – Program będzie nawiązywał do tradycji Impartu – możemy się spodziewać koncertów jazzowych, piosenki aktorskiej, spektakli teatralnych, wydarzeń, wreszcie koncertów festiwalu Jazz nad Odrą – za-

powiada dyrektor Strefy Kultury Wrocław.

Zmiany też w Firleju

Od 1 stycznia 2023, zgodnie z uchwałą Rady Miasta, Strefa Kultury Wrocław połączyła się też z Klubem Firlej przy ul. Grabiszyńskiej, tworząc jedną instytucję. Obecnie trwają przygotowania przed marcowym nowym otwarciem. Klub zostanie odświeżony, trafi tam też specjalnie zakupiony sprzęt elektroakustyczny.

Marzec na otwarcia

W piątek 3 marca na otwarciu Firleja zagrają MAPA i Patrick de Pan, 4 marca start Impart Centrum uświetni Urszula Dudziak, 5 marca wracamy do Firleja na wydarzenie dla dzieci w południe, a wieczorem do Impart Centrum na koncert Pawła Domagały. Kolejne propozycje to m.in. Dzień Kobiet w Impart Centrum (Marcin Januszkiewicz z projektem „Osiecka po męsku”), a 10 marca Antykabaret w Firleju.

Artyści stypendyści zmieniają Wrocław

W ósmym naborze stypendia prezydenta Wrocławia przyznano 25 osobom zajmującym się twórczością artystyczną, wniosków było 141. Granty w wysokości 2500 zł brutto miesięcznie wręczono w sześciu dziedzinach. Poznajcie tegorocznych laureatów.

Laureaci stypendiów artystycznych podczas wręczenia wyróżnień w Urzędzie Miejskim Wrocławia

Magdalena Talik

Stypendia zostały przyznane w następujących dziedzinach: film, literatura, muzyka, teatr, sztuki wizualne, upowszechnianie kultury. Laureaci odebrali je w ratuszu 10 stycznia z rąk prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka, dyrektora Departamentu Spraw Społecznych Bartłomieja Świerczewskiego oraz dyrektora Wydziału Kultury Jerzego Pietraszka. W dotychczasowych edycjach przyznano 170 stypendiów artystycznych na kwotę ponad 3,6 mln zł.

➤ Sylwetki stypendystów na wroc.city/StypendiaVIII

Radosne kolędowanie w Auli Leopoldina

Z okazji Dni Jedności Chrześcijan Fundacja Ukraina zaprasza na XX Radosne Kolędowanie i Święto Epifanii – Jordan nad Odrą. Świętowanie rozpocznie się 19.01 o godz. 10 mszą świętą w katedrze grekokatolickiej, pl. Nankiera 15 b. O 11.20 odbędzie się poświęcenie wody i kolędowanie na Wybrzeżu Piotra Własta. Zaś 21.01 o godz. 17 w Auli Leopoldina, pl. Uniwersytecki 1, podczas XX Radosnego Kolędowania m.in. wystąpią: zespół folklorystyczny „Perlynka”, Angelika Korszyńska-Górna z zespołem, Katarzyna i Natalia Czekanowskie, chór Apasjonata, dziecięcy zespół wokalny Kapusta i Miraż, dziecięcy zespół artystyczny Wokalla.

Fotografie ocalone ze śmietnika

26 lat temu na strychu w Dębicy odnaleziono 1200 szklanych negatywów, a na każdym z nich dwa portrety. Od tego czasu wykonane przez Stefanię Gurdową zdjęcia prezentowane są w galeriach w całej Polsce. Teraz trafiły do Wrocławia. Gurdowa to polska fotografka z okresu międzywojennego, która zmarła w 1968 r. Po jej śmierci zlikwidowano mieszkanie, a archiwum fotograficzne trafiło na śmietnik. Pozostał tylko ułamek twórczości. Można go zobaczyć podczas wystawy „Stefania Gurdowa. Klisze przechowuje się” w galerii Miejsce przy Miejsu 14, pl. Strzelecki 14. Wstęp wolny.

ODT Światowid klasycznie

27.01 o godz. 18.30 wieczór umilą w Światowidzie, ul. Sempołowskiej 54a, zmysłowe tanga i czardasze, „Lato” z „Czterech pór roku” Vivaldiego i romantyczne serenady. Zagra Suoni String Quartet, zespół smyczkowy absolwentów wrocławskiej Akademii Muzycznej. Bilety w cenie 20 zł dostępne są na KupBilecik i w sekretariacie ODT.

Познайомтеся з надихаючими історіями українських жінок, які приїхали до Вроцлава

Завдяки акції «Повага, вдячність, спільнота» ми знайомимося з історіями жінок з України, які, рятуючись від драми війни, змушені були покинути Батьківщину, залишивши своїх чоловіків і батьків, роботу та дім. З 20 січня до 10 лютого про їхню долю можна буде дізнатися на відкритій виставці на вул. Свідницькій.

Пауліна Чарнота

За підрахунками, після початку війни до Вроцлава приїхало понад 100 000 українців, багато з них залишилися і стали частиною нашого суспільства. Акцію «Повага, вдячність, спільнота» створило місто Вроцлав. Фінансування надає Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ). Він має формувати соціальні зв'язки між українцями та поляками та показати, наскільки важливі взаємоповага, діалог і порозуміння.

Солідарні з Україною

Відкрита виставка на вул. Свідницькій (пол. Świdnickiej) є кульмінацією акції. Алла, Елла, Те-

Алла, Елла, Тетяна, Анна та Юлія – українки, які приїхали до Вроцлава одразу після початку війни, про їхні історії ми можемо дізнатися під час виставки на вул. Свідницькій (пол. Świdnickiej)

тяна, Анна та Юлія – це п'ятеро українок, які приїхали до Вроцлава одразу після початку війни, у лютому 2022 року. Під час акції ми знайомимося з їхніми історіями, які також показують, наскільки важливою була підтримка мешканців Вроцлава – особливо протягом перших місяців у новій країні. Вони спільно наголошують, що після 24 лютого наші жителі виявили надзвичайну солідарність з українським народом.

Вроцлав допомагає

Нагадаємо, що з початку війни системну допомогу надають комунальні установи та організації, які співпрацюють з містом. Інституції та установи пристосувалися для прийому тисяч біженців – понад тисяча біженців з України перебувають у пунктах ночівлі, координуваних громадськими організаціями за розпорядженням магістрату. Серед за-

ходів міста також було проведено низку процедур, які сприяють життєдіяльності громадян України на новому місці. Наразі вже присвоєно майже 60 000 номерів PESEL. Це дає можливість українцям скористатися системою охорони здоров'я або знайти постійну роботу. З початку війни понад 31 000 біженців знайшли роботу у Вроцлаві – підтримку в цій сфері надали, зокрема, Півітова служба зайнятості спільно

з Агенцією розвитку агломерації Вроцлава. Понад 10 тисяч дітей із родин біженців відвідують школи та дитсадки. У Вроцлаві діє 76 підготовчих відділень.

Повага, вдячність, спільнота

Акція «Повага, вдячність, спільнота» стартувала в листопаді минулого року, на тижні, коли відзначався «Міжнародний день толерантності». Оголошення досі можна побачити на рекламних щитах, автобусних зупинках, в автобусах і трамваях. Фільми з історіями біженців демонструвалися в кінотеатрах до кінця грудня, їх досі можна побачити в соцмережах міста та на wroclaw.tv. Іншими важливими елементами акції були зустрічі, дебати за участі дітей («Немає сучасного світу без піклування про рівність»), майстер-класи для дітей про взаєморозуміння обох культур («Разом ми можемо більше»), а також зустрічі для дорослих з психологом, присвячені толерантності та прийняттю. На завершення акції підготовлено відкриту виставку, яка буде представлена на вул. Свідницькій (пол. Świdnickiej) з 20 січня до 10 лютого.

Створення Центру польсько-української співпраці

Біля Каламбуру, в районі легендарного Калогрудка, буде побудовано новий будинок. Тут буде створено Центр польсько-української співпраці Вроцлавського університету та Інституту музикознавства.

Мирослава Кучковська

Університет отримав від Міністерства фінансів 30 мільйонів злотих на будівництво Центру польсько-української співпраці.

Головною метою центру стане підтримка української науки та культури. Тут буде започатковано та координовано співпрацю з українськими університетами. Проводитимуться освітні проекти та мовні курси. У будівлі також будуть розташовуватиметься:

- Бібліотека (головним чином з українською літературою)
- Відділ нострифікації дипло-

мів українських навчальних закладів

- Гостьові кімнати для українських науковців
- Дидактичні зали
- Конференційна зала.

Дотація Міністерства фінансів розпочала процес підготовки до будівництва. До першого півріччя 2023 року планується актуалізувати проект будівлі, щоб він відповідав передбачуваним цілям. У другій половині 2023 року Вроцлавський університет оголосить тендер на підрядників. Згідно з поточним графіком, новобудова буде готова у другій половині 2025 року.

Центр польсько-української співпраці з'явиться на вул. Кузничій (пол. Kuźniczej)

Piłkarze szlifują formę na obozie w Turcji

Piłkarze Śląska Wrocław przygotowują się do rundy wiosennej, która rusza już 28 stycznia. Podopieczni trenera Ivana Djurdjevicia trenują obecnie na obozie przygotowawczym w tureckim Belek, gdzie rozegrali już dwa mecze sparingowe. Przed nimi dwa kolejne starcia – co ciekawe, oba zostaną rozegrane tego samego dnia!

Mateusz Lubański

Exposito, Olsen, Nahuel i spółka wyruszyli do Turcji w niedzielę, 8 stycznia. Dzień przed wyłotem zdążyli zmierzyć się jeszcze z Piastem Gliwice. W pierwszym tegorocznym sparingu lepsi okazali się goście, którzy wygrali 1:0 po bramce Kamila Wilczka. Niekorzystny wynik nie zmartwił jednak trenera Djurdjevicia. – Za zwycięstwa w sparingach nikt jeszcze nie otrzymał żadnego pucharu – podkreślał.

W tureckim Belek piłkarze Śląska trenują zarówno na boisku, jak i na siłowni, dokładając do tego zajęcia biegowe. Najważniejsze są jednak

W ostatnim sparingu Śląsk Wrocław wygrał 3:2 z Rapidem Wiedeń. Początek rundy wiosennej 28 stycznia

mecze kontrolne – to one pozwalają przetestować różne warianty taktyczne. W pierwszym zawodnicy WKS-u zremisowali z węgierskim Ujpestem po голу Erika Exposito. Warto jednak podkreślić, że Śląsk był w tym spotkaniu zespołem znacznie lepszym.

– Wynik oczywiście jest drugorzędny, ale szkoda, że nie udało się wygrać. Mimo wszystko myślę, że

idziemy w dobrym kierunku i będziemy gotowi na rozgrywki ligowe – mówił po meczu pomocnik Śląska Adrian Bukowski.

W poniedziałek, 16 stycznia, w końcu podopieczni trenera Djurdjevicia potwierdzili coraz lepszą dyspozycję, ogrywając utytułowany Rapid Wiedeń. Gole dla WKS-u strzelili Quintana, Nahuel i Bergier. – Jako drużyna wspól-

pracujemy i wspólnie walczymy o osiągnięcie naszych celów. Jesteśmy jednością – podkreśla Dennis Jastrzembski.

Przed drużyną Śląska dwa ostatnie sparingi, oba 19 stycznia. Najpierw o godz. 11 WKS zmierzy się z węgierskim Debreczynem, o 15 zaś z serbskim zespołem FK Mladost Gat. Początek rundy wiosennej już 28 stycznia.

Tydzień w skrócie

W ramach 17. kolejki Tauron I ligi **Gwardia Wrocław** pokonała 3:0 **Olimpię Sulęcina**. Wrocławianie w hali Orbita przerwali tym samym passę porażek. Nagroda MVP powędrowała do Jana Fornala.

Koszykarze Śląska Wrocław przegrali z **PGE Spółnią Starogard** 79:81 w meczu 16. kolejki **Energa Basket Ligi**. Dramatyczne spotkanie rozstrzygnięło się w ostatnich sekundach i, niestety, nie było to rozstrzygnięcie szczęśliwe dla mistrzów Polski. Dla wrocławian to druga porażka z rzędu, jednak piastowany fotel lidera rozgrywek jest niezagrożony.

Jeremiah Martin, zawodnik mistrzów Polski **WKS Śląska Wrocław**, został wybrany przez **Energa Basket Ligę** najbardziej wartościowym zawodnikiem grudnia.

WYDARZENIA SPORTOWE

koszykówka

Energa Basket Liga:
21.01, godz. 17.30,
Hala Stulecia, Wrocław
WKS Śląsk Wrocław – Legia Warszawa
(Polsat Sport Extra)

Energa Basket Liga Kobiet 21.01, godz. 18,
Hala AWF przy Stadionie Olimpijskim,
IKS Ślęza Wrocław – MKS Pruszków
(Emocje TV)

siatkówka

Tauron I. liga mężczyzn:
21.01, godz. 17, COS Spała przy Mościckiego 6,
SMS PZPS Spała – Chemeko-System Gwardia Wrocław
Tauron Liga kobiet:
22.01, godz. 19 Hala Podpromie, Rzeszów
Developres BELLA DOLINA Rzeszów – Volley Wrocław
(Polsat BOX GO)

Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku

Tak zaczynały karierę gwiazdy futbolu: Ronaldo, Messi, Mbappe, Neymar czy Lewandowski. Zapisy do kolejnej, XXIII edycji największego, piłkarskiego turnieju dla dzieci w Europie trwają do 31 stycznia. Zobacz, kto może wziąć w nim udział.

Jarek Ratajczak

Ubiegłoroczna edycja turnieju „Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku” była wjątkowa. Po raz pierwszy w historii turnieju, jego wielki finał rozegrany został na stadionie PGE Narodowym, tuż przed meczem reprezentacji Polski.

Spotkanie z gwiazdami futbolu

– Organizacja finału przed meczem reprezentacji Polski ma ważny wymiar symboliczny. W przeszłości w turnieju „Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku” występowało wielu naszych kadrowców, w tym kilku, którzy wystąpili na zakończonych niedawno Mistrzostwach Świata w Katarze – podkreśla Cezary Kulesza, prezes Polskiego Związku Piłki Nożnej.

W tym roku do rywalizacji w turnieju mogą przystąpić wyłąc-

nie drużyny szkolne, dziewcząt i chłopców, w trzech kategoriach wiekowych: do 8, 10 i 12 lat. Równie ważnym przeżyciem, co udział w wielkim finale, było dla młodych chłopców i dziewcząt odebranie

nagrody głównej turnieju, a więc spotkanie z piłkarzami reprezentacji Polski. Młodzi adepci futbolu mogli zebrać od swoich idoli autografy, a także porozmawiać z nimi i zadać im nurtujące ich pytania.

Po finale Robert Lewandowski przywitał się z młodymi zawodnikami

Terminarz rozgrywek

Zapisy trwają do 31 stycznia 2023 r. na stronie internetowej: **www.zpodworkanastadion.pl**, na której dostępny będzie także szczegółowy harmonogram rozgrywek. Pierwszy etap rywalizacji najmłodszy piłkarze i piłkarki rozpoczną w marcu 2023 r. Za udział każdej drużyny w rozgrywkach trener otrzyma piłkarski upominek.

Zawody rozpoczną się eliminacjami na szczeblu gminnym i powiatowym (od 1 marca do 30 kwietnia 2023 r.), a zwycięzcy awansują do rundy wojewódzkiej (od 1 do 31 maja 2023). Najlepsze 16 drużyn w kraju, po jednej z każdego regionu – w kategorii U-10 i U-12 wśród chłopców i dziewcząt, wystąpi w finale ogólnopolskim w Warszawie. Mecze finałowe odbędą się w czerwcu na stadionie PGE Narodowym.

Tydzień Filmu Niemieckiego w Kinie Nowe Horyzonty

Od 20 do 26.01 potrwa przegląd najnowszego kina naszych zachodnich sąsiadów w Kinie Nowe Horyzonty, ul. Kazimierza Wielkiego 19a/21. W programie, jak co roku, produkcje, które zyskały zarówno uznanie krytyków, jak i filmowej publiczności. Nie zabrakło też tytułów pokazywanych na międzynarodowych festiwalach i laureatów Niemiec-

kich Nagród Filmowych. Filmem, którym otworzymy Tydzień Filmu Niemieckiego, jest „Kontra”, komedia Sönke Wortmanna. Wśród tytułów znalazła się również zrealizowana przez Andreasa Kleinerta biografia Thomasa Brascha, „Bettina” Lutza Pehnera, „Milczący las”, „Aksjomat” Jönsa Jönssona, „Monte Verità” Stefana Jägera. Wstęp jest biletowany. Bilety w cenie od 18 zł do 22 zł można kupić na stronie www.kinonh.pl.

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
 Pogotowie Ratunkowe: **999**
 Policja: **997**
 Straż Pożarna: **998**
 Straż Miejska: **986**
 Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**
 Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)
 Pogotowie energetyczne: **991**
 Pogotowie gazowe: **992**
 Pogotowie ciepłownicze: **993**
 Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Infolinie

Centrum Informacji Turystycznej: **71 344 31 11** (pn.-pt. 9.00-19.00)
 Punkt Informacji dla Obcokrajowców: **71 772 49 50** (pn.-pt. 9.00-16.00)
 Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)
 Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8.00-18.00)

Ważne telefony – inne

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7.00-14.00)
 Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo) lub **71 799 67 00** (pn.-pt. 7.45-15.45)
 Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **71 362 56 74** (pn., śr., czw., pt 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)
 Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo)
 Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)
 Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 308 50 30** (pn.-pt. 7.00-21.00)
 Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionych: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)
 Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)
 Taxi Senior: **794 123 124**
 Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

Napisz do nas!

REDAKCJA
 pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
 e-mail: biuletyn@araw.pl

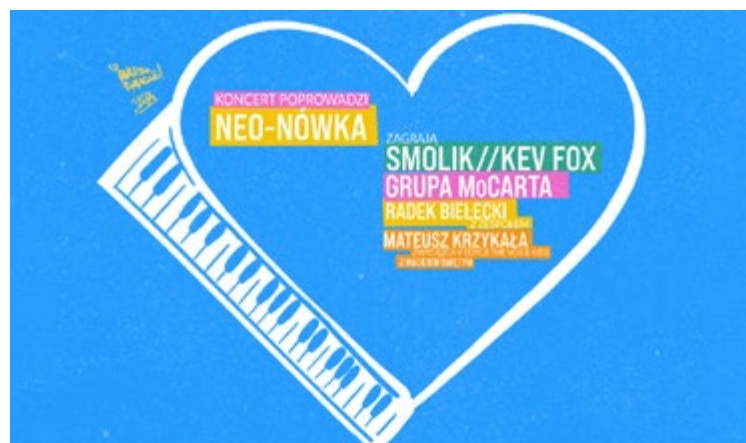
Redaktor naczelna
 Ewa Wapłak
Redaktor wydania
 Paulina Czarnota

DRUK
 AGORA
 ul. Daniszewska 27
 03-230 Warszawa
WYDAWCA
 Gmina Wrocław

Koncert charytatywny dla wrocławskiego hospicjum

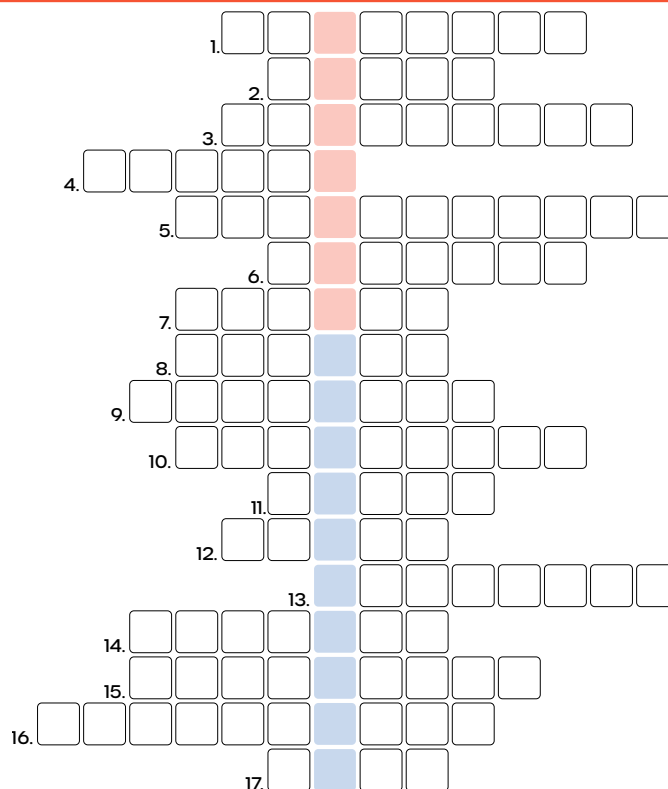
W niedzielę 29.01 o godz. 18 w Wrocławskim Centrum Kongresowym przy Hali Stulecia, ul. Wystawowa 1, odbędzie się wyjątkowy koncert charytatywny. Całkowity dochód z biletów, zbiórki do puszek, licytacji i loterii zostanie przeznaczony na pomoc podopiecznym Fundacji Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci. Koncert poprowadzi

jego pomysłodawca – kabaret NEO-NÓWKA, w składzie Roman Żurek, Michał Gawliński i Radek Bielecki. A wystąpią: SMOLIK//KEVFOX, Grupa MoCarta (Filip Jaślar – I skrzypce, Michał Sikorski – II skrzypce, Paweł Kowaluk – altówka i Bolesław Błaszczuk – wiolonczela), Radek Bielecki z zespołem i Mateusz Krzykała (zwycięzca The Voice Kids) z Maciejem Świętym. Bilety w cenie od 105 zł do 210 zł do nabycia na stronie www.bilety24.pl.

KRZYŻÓWKA NUMERU 115

- Patron Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu.
- Symbol Związku Polaków w Niemczech.
- Wybitny fotograf, przez wiele lat mieszkający we Wrocławiu.
- Potocznie Fiat 126 p.
- Założyciel Wrocławskiego Teatru Pantomimy.
- W Muzeum Poczty i Telekomunikacji.
- Wysoka konstrukcja przed Halą Stulecia.
- Polski komediopisarz, który ma pomnik na wrocławskim Rynku.
- Dawna nazwa kina, teraz Dolnośląskie Centrum Filmowe.
- Biblioteka, w której można wypożyczyć także filmy, płyty i gry.
- Zimą chętnie zjeżdżają na nich dzieci.
- Najstarsi wrocławianie mówią tak o Domu Handlowym Renoma.
- Gatunek literatury, który reprezentuje Marek Krajewski.
- „Babcia na ...” – tytuł przedstawienia w Teatrze Lalek.
- Miejsce do jazdy na łyżwach.
- Park, w którym znajduje się pomnik Fryderyka Chopina.
- Numer wrocławskiego tramwaju, którego trasa ma kształt ósemki.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy ope-

ratora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **115.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki).

Na odpowiedzi czekamy do **25 stycznia 2023 r. do godz. 20**. Trzech zwycięzców wylosujemy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do 1 lutego 2023 r. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru telefonu 71 776 71 00. **UWAGA!** Według regulaminu nagrodę można wygrać raz na 12 miesięcy. W tym wydaniu do

zdobycia są bluza, workoplecak i koc polarowy. Zwycięzcy z nr. 113 (hasło: Zabawa do rana) to: pan Mariusz (bluza z herbem Wrocławia), pani Natalia (workoplecak) i pan Tomasz (koc polarowy). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs